శ్రీ వైఖానస ప్రభ

ఆధ్యాత్మిక మాస పత్రిక

'భక్త్యా భగవంతం నారాయణ మర్చయేత్'

శ్రీ వైఖానస దివ్య సిద్ధాన్త వివర్ధినీ సభ, తిరుమల వారిచే
ప్రచురింపబడుచున్నది

సంపుటి : 1 డిశంబర్ 2000 సంచిక : 8

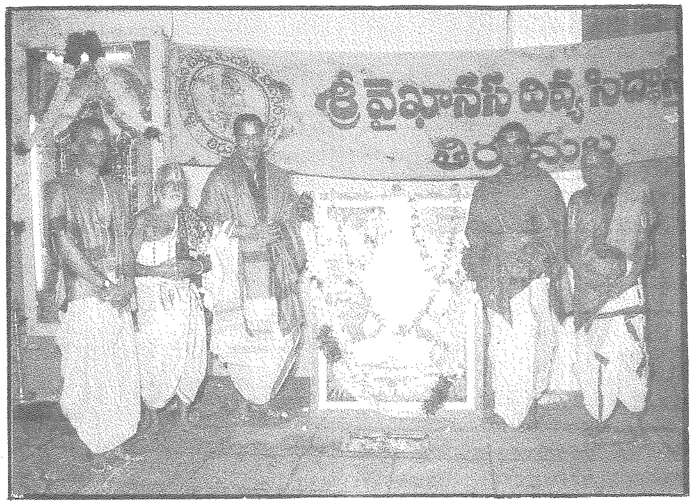

ది. 4-11-2000 శనివారం తిరుమలలో శ్రీవారి ఆస్థాన మంటపమున జరిపిన అత్రి మహర్షి తిరునక్షత్రమున పాల్గొన్న మాన్యులు :

(ఎడమ నుండి కుడికి) సర్వశ్రీ కె. రాధాకృష్ణమాచార్యులు, దుళ్ళ; ఆర్. శేషాద్రి భట్టాచార్యులు, శిర్కాళి; యన్. రాంబాబు, పొన్నూరు; పి. వెంకట రమణాచార్యులు, విజయవాడ; సీతారామ భట్టర్, గోరూర్.

శ్రీ వైఖానస ప్రభ

ఓం విష్ణవే నమః
ఓం నమో నారాయణాయ
ఓం భగవతే వాసుదేవాయ
శ్రీమన్నారాయణ చరణౌ శరణం ప్రపద్యే
శ్రీమతే నారాయణాయ నమః

సంపాదకులు :
దీవి విఖనసాచార్యులు, తిరుపతి

ఉప సంపాదకులు :
వేదాంతం రామకృష్ణమాచార్యులు, విజయవాడ
అగ్నిహోత్రం రంగాచార్యులు, విజయవాడ

సంపాదకవర్గ సభ్యులు :
A. శ్రీనివాసాచార్యులు, రెడ్డిపాలెం
D. వెంకట్రామాచార్యులు, గుంటూరు
V. జానకిరామానుజాచార్యులు, మాముడూరు
P. వెంకట రమణాచార్యులు, విజయవాడ

చందా వివరములు

మహారాజ పోషకులు ...	రూ. 5000/-
రాజ పోషకులు	రూ. 2500/-
పోషకులు	రూ. 1116/-
సంవత్సర చందా	రూ. 70/-
విడి పత్రిక	రూ. 6/-

ప్రకటన ఛార్జి

లోపల పూర్తి పేజి 1కి రూ.400/- బ్లాక్ ఇంక్
లోపల సగము పేజి 1కి రూ.200/- బ్లాక్ ఇంక్

ఈ ప్రభలోని రచయితల అభిప్రాయములు వ్యక్తిగతమైనవి. వ్యాసములకు, ప్రకటనలకు, విఖనస తాంబూలములకు సంపాదకులు గాని, సంపాదక వర్గము గాని, శ్రీవైఖానస దివ్య సిద్ధాన్త వివర్ధినీ సభ వారు గాని బాధ్యత వహించజాలరు.

విషయసూచిక

		పేజి
1.	సంపాదకీయం	1
2.	వేదమంత్రః	3
3.	అర్చనా నవనీతం	5
4.	వైఖానసాగమోక్త అంగుళీవిధానం .	7
5.	ఊర్ధ్వపుండ్రము - ఆవశ్యకత	10
6.	మనసు	13
7.	వార్తలు	14
8.	శ్రీ వైఖానస ఆలయదర్శని	16
9.	రామాయణ మణిదీపం	17
10.	శ్రీ వైఖానసాచార్య పరంపరానుసంధాన క్రమము ..	20
11.	విఖనస తాంబూలములు	24
12.	గృహిణులకు చిట్కాలు	26
13.	ఆరోగ్యమస్తు	27
14.	సన్యాస ఆశ్రమము	29
15.	సంస్కృత పరిచయము	31

ఉత్తర, ప్రత్యుత్తరములు, వ్యాసములు, చందాలు, వగైరా పంపవలసిన చిరునామాలు :

కార్యదర్శి
S.V.D.S.V. సభ కార్యాలయం
రింగురోడ్డు - తిరుమల
చిత్తూరు జిల్లా - 517 504
ఫోన్ : 77282

శ్రీమాన్ డాక్టర్ వేదాంతం రామకృష్ణమాచార్యులు
వైద్య సేవాసదన్
గిరి వీధి, సత్యనారాయణపురం,
విజయవాడ - 520 011
ఫోన్ : 531745

శ్రీమద్విఖనస మహాగురవే నమః

శ్రీ వైఖానస ప్రభ

ఆధ్యాత్మిక మాసపత్రిక

నిత్యం గృహే దేవాయతనేవా
భక్త్యా భగవన్తం నారాయణ మర్చయేత్
తద్విష్ణోః పరమం పదం గచ్ఛతీతి విజ్ఞాయతే ॥
- శ్రీ వైఖానస కల్పసూత్రే చతుర్థః ప్రశ్నః

సంపుటి 1 డిశంబర్ 2000 సంచిక 8

సంపాదకీయం

మనము ఎన్నో పనులు చేయాలనుకుంటాము. కాని కొన్ని చేయగలుగుతాము. కొన్ని చేయలేకపోతాము. కొన్ని అసంపూర్తిగా నిలిపివేస్తాము. పని సాధించి ఫలితము వస్తే అంతా మన ప్రతిభయేనని గర్వపడిపోతాము. చేయలేకపోతే ఎవరో అడ్డంపడ్డారని వారిపై ద్వేషము, కోపం తెచ్చుకుంటాము. యిది మానవ స్వభావము.

కాని ఒక్కసారి ఆలోచిస్తే, పని ప్రారంభించుటకు ముందుగా

1. యీ పనివల్ల సాధింపబడేది ఎంతవరకూ అవసరము
2. యిది చేయడానికిగల ఉపాయములేమిటి
3. యిందులోగల యిబ్బందులెటువంటివి
4. మనసా, వాచా, కర్మణా మనకున్న సామర్థ్యముతో ఈ పనిని సాధించగలమా? లేదా?
5. దీనికి కావలసిన సామగ్రి, (ఆర్థికముగాగాని, పలుకుబడిగాని, సహాయకులుగాని), సాధన సంపత్తులు మనవద్ద గలవా?
6. సాధించిన ఫలితము నిలబెట్టుకోగలమా?

అనేవి ఆలోచించాలి. వాటిలోగల దోషాలను కష్టాలను తొలగించగలిగితేనే ఆపనిలోకి దిగాలి.

ఒకప్పుడు పనికి ఆటంకము కలిగించకుండా విమర్శలు వస్తుంటాయి, సలహాలు వస్తుంటాయి. వాటిని సహృదయతతో స్వీకరించ కలగాలి. కార్య సాధకుడు తనకోపము తన శత్రువుగా భావించాలి.

యిదంతా ఎందుకంటారేమో. ఈ సభవారు గత ఎనిమిది సంవత్సరాలుగా కొన్ని పనులు చేశారు. ఎన్నో అవాంతరాలు, అడ్డంకులూ వచ్చాయి. కాని సభవారు పై విషయాలన్నీ ఆలోచించుకుని

ప్రారంభించుటచే విజయవంతముగా పనులు చేయకలిగారు. యిది అందరి సభ్యుల ఉపాయము, కృషితో జరిగింది. ఈ విజయాలకు వారి ఉత్సాహమూ, ప్రోత్సాహమూ ముఖ్య కారణాలు.

కాని కాల పరిస్థితులు మారుతున్నాయి. శక్తి, యుక్తులు క్రమేణా తగ్గుతున్నాయి. అసూయాపరుల ఆలోచనలు చాపక్రింద నీటివలె విస్తరిస్తున్నాయి. యికముందు ఏ పనులు చేయాలి, ఎంతవరకు చేయాలి అనే ఆలోచన రావటం సహజము.

ఒకప్పుడు ఏ అడ్డంకులూ లేకుండా విమానయానంవలె పనులు సాగించాము. క్రమంగా ఎక్స్‌ప్రెస్ రైలు ప్రయాణాలు చేశాము. కాని యిప్పుడు ప్యాసింజరు రైలు ప్రయాణంలో వున్నాము.

ఆ తర్వాత రోడ్లుపై ప్రయాణం. నేషనల్ హైవేస్ తగిల్తే ప్రయాణం ఒకలాగా సాగిపోతుంది. మధ్యలో యితర రోడ్లు తగిలితే గుంతలు, మిట్టలలో ఎలాగో ప్రయాణం చేసి నిదానంగా గమ్యంచేరుకోవాల్సి వుంటుంది. యిదీ ప్రస్తుత పరిస్థితి. కాలము ఒకేమాదిరాగా వుండదు కదా!

ప్రస్తుత సమస్యలు గత రెండు మూడు సమావేశాలలో చర్చిస్తున్నారు. సమాజంలో పెరుగుతున్న సంతోషము, అసూయలుకూడ అందరికీ తెలుసు. కాని ఎవరూ దీని ఫలితాలను గురించి ఆలోచించుటలేదు. యీ పరిస్థితులలో ఈ క్రింది గ్రంథముల ముద్రణ, శ్రీ విఖనసాశ్రమ నిర్వహణ, సభయొక్క ప్రచార కార్యక్రమములు వగైరా చేబట్టవలసియున్నది.

1. అర్చనాధికారము	2. తత్త్వప్రకాశిక	3. సంహితారత్నాకరము
4. నృసింహ వాజపేయము	5. తిథి నిర్ణయకారిక	6. ఉత్సవ ప్రదీపిక
7. ప్రతిష్ఠా ప్రదీపిక	8. ఉత్తమ బ్రహ్మవిద్య	9. స్నపనవిధి
10. దశవిధ హేతునిరూపణము	11. శ్రాథవ్యంజిక (శ్రీవైఖానస శ్రాథ)	
12. యితర అముద్రిత గ్రంథములు వగైరా		

వీటన్నిటికి కలిసి షుమారు నాలుగు లక్షల రూపాయలు పైగా ఖర్చు కాగలదు.

ఆంధ్రప్రదేశ్‌లోగల వైఖానస సంఘాలవారు ఇదియూ సంఘసేవా కార్యక్రమములలో ఒకటిగా భావించి ఒక్కొక్క గ్రంథమును స్వీకరించి ముద్రించవచ్చును. పని తేలికగాను, త్వరగాను కాగలదు.

మొదట్లో చెప్పినట్లు మనం ఎన్నో అనుకుందాము. అన్నీ చేయగలమా? ఈ గ్రంథముద్రణ చేయలేకపోతే ఆ దోషము ఈ సభవారిది మాత్రమే కాదనియూ, సంఘాలవారందరూ దానికి బాధ్యులేననియూ మనవిచేయుచున్నాను.

- దీవి విఖనసాచార్యులు

సుభాషితము

దోషో గుణాయ గుణినాం
మహాదపి దోషాయ దోషిణాం సుకృతం
తృణమివ దుగ్ధాయ గవాం
దుగ్ధమివ విషాయ సర్పాణాం (అమృతబిందువులు)

గోవులు గడ్డినితిని ఆ గడ్డిని క్షీరముగా మార్చుకొని ఆ క్షీరమును ఇతరులకొసంగి ఉపకారము చేయును. సర్పములు పాలు త్రాగి ఆ పాలను విషముగా మార్చుకొని ఆ విషమును ఇతరుల కొసంగి అపకారము చేయును. గావున వివేకవంతులు గోవువలె గుణ గ్రాహులై పరోపకార పరాయణులై యుండవలెనే కాని సర్పమువలె దోషగ్రహణశీలురై అపకారయుతులై మెలగరాదు.

వేద మంత్రాః

''సావిత్రీ (గాయత్రీ) మంత్ర అధిష్ఠాన దేవతా విచారము''

(గత సంచిక తరువాయి)

- శ్రీమాన్ ఆత్రేయ శ్రీనివాసః, రెడ్డిపాలెం, కృష్ణాజిల్లా.

పురుషదేవతా స్తోత్రమునందు స్త్రీలింగ వాచకములు ఉపయోగించిన సందర్భములున్నవి. విష్ణు సహస్రనామ స్తోత్రమున (100 శ్లో) అనంతరూపోఽనంతశ్రీః జితమన్యుర్భయాపహః ॥ (101 శ్లో) అనాదిర్భూర్భువోలక్ష్మీః సువీరో రుచిరాంగదః॥ అని యున్నది. వ్యాఖ్యానకారులు ''శ్రి ఇఞ్ సేవాయాం= జనులచే ఆశ్రయింపబడువాడు అని వ్యాఖ్యానించిరి. అట్లే ఆంజనేయ సహస్రనామములోకూడ పృథివీ, గతిః, కీర్తిః, మూర్తిః (ప్రతిమా =స్త్రీ లింగము), స్వాహా, స్వధా, గాథా, స్మృతిః, శ్రద్ధా, బుద్ధిః, క్షమా, మొదలైన శబ్దములను నామములుగానుపయోగించిరి. అట్లే అర్థప్రధానముగా స్త్రీలింగ శబ్దములచే స్తోత్రము చేసినయడల దేవత స్త్రీరూపము కానక్కరలేదు.

మంత్రార్థభావము :- ఈ గాయత్రీ మంత్రార్థము ఎన్ని విధములుగా చెప్పినను సూర్యోదయ, సూర్యాస్తమయ కాలములందు సూర్యుని కెదురుగానిలబడి ఆ సూర్యుని సాక్షాత్ భగవంతునిగా భావించి ''స్వామీ! నాకు మంచి బుద్ధులను ప్రబోధన చేయుము'' అని ప్రార్థన చేసి ఆ సూర్య తేజస్సును ధ్యానించుటే సంధ్యోపాసనము.

గీతయందు భగవద్వాక్యము--''యదాదిత్యగతం తేజో జగద్భాసయతే ఽఖిలం। యచ్చంద్రమసి యచ్చాగ్నౌ తత్తేజో విద్ధిమామకం''॥ ''నీలతోయదమధ్యస్థా ద్విద్యుల్లేఖేవభాస్వరా'' అని శ్రుతిగదా!

అనగా ఆత్మయే తేజస్వరూపము. సూర్యునియందు, చంద్రునియందు, అగ్నియందు ఏ తేజస్సుగలదో ఆ తేజస్సునే నన్నుగా గుర్తింపుము అని పరమాత్మ చెప్పిన వాక్యము. అర్థములు వివిధములుగా చెప్పవచ్చును (1) ''ఏ తేజస్సు మనలోని బుద్ధివృత్తులను ప్రచోదన చేయుచున్నదో ఆ తేజస్సును ధ్యానము చేయుచున్నాను. (2) భూలోక, భువర్లోక, సువర్లోకములందు ఏ సవితృరూపధారియగు బ్రహ్మ మన బుద్ధి వృత్తులను, మంచి విషయములందు తత్వబోధయందు ప్రేరేపించునో అట్టి ప్రేరకుని, సర్వాంతర్యామియైన ఆ దివ్య తేజస్సును, నేను ధ్యానముచేయుచున్నాను.

గాయత్రీ కల్పమున నిట్లు అర్థము వివరింపబడియున్నది -- ఓం తదితి నిర్దేశో బ్రహ్మణస్త్రివిధః, తచ్ఛబ్దేన పరబ్రహ్మోచ్యతే, సవితురితి స్థితిలయోపలక్షణం సర్వ ప్రపంచాధికత్వం లక్షణం, వరేణ్యం ఇతి నిరతిశయానంద స్వరూపం, భర్గ ఇతి ఆధ్యాది దోషవర్జనం,దేవస్యేతి సర్వాధిష్ఠాన భూతం ధీమహీతిజడ ప్రపంచ నిరసనాత్, బ్రహ్మణి ఏకత్వం భవతి, ధియోయోనః ప్రచోదయాదితి నిర్దిష్టస్యాత్మనః పరబ్రహ్మభవతి సర్వాత్మికేయం గాయత్రీ బ్రహ్మబోధకస్సంపద్యతే॥ అని. సృష్టి స్థితి లయములకు కారణ భూతుడై, సర్వ ప్రపంచమునకంటె అధికుడై (కారణుడై) ఆనంద స్వరూపుడై, మానసిక రోగముల సైతము నిర్మూలన చేయు శక్తిగలవాడై మూఢత్వమును నిర్మూలన చేయగలవాడై, నాశరహితమైన బ్రహ్మ పదార్థముగాయున్న ఏ తేజో స్వరూపుడు విలసిల్లుచున్నాడో ఆ పరబ్రహ్మము మాకు మంచి బుద్ధులనిచ్చుగాక యని ధ్యానము.

మాధవాచార్యులవారు భాష్యగ్రంధమున యిట్లు వివరించిరి - ''ప్రేరకస్యాంతర్యామిణః దేవస్య, వరేణ్యం వరణీయం శ్రేష్ఠం, తత్ భర్గః తేజః, ధీమహి ధ్యాయేమ, యః సవితా పరమేశ్వరః, నః అస్మాకం, ధియః బుద్ధివృత్తీః, ప్రచోదయాత్ ప్రకర్షేణ తత్త్వబోధే ప్రేరయతి, తస్యతేజో ధ్యాయేమ'' అంతర్యామియైన దేవునియొక్క శ్రేష్ఠమైన ఏ తేజస్సున్నదో దానిని ధ్యానించుచున్నాను. పరమేశ్వర స్వరూపుడైన ఏ సూర్యుడు గలడో ఆయన మాకు (నాకు) ధర్మకార్య నిర్వర్తకరూపమైన బుద్ధులను కలిగించుచున్నాడో ఆయనయొక్క తేజస్సును ధ్యానించుచున్నాను అని భావము.

ధ్యేయస్సదా సవితృమండల మధ్యవర్తీ।
నారాయణ స్సరసిజాసన సన్నివిష్టః।
కేయూరవాన్ మకర కుండలవాన్ కిరీటీ।
హారీహిరణ్మయవపుః ధృతశంఖచక్రః॥
ఈశ్వరం పురుషాఖ్యంచ సత్యధర్మాణమచ్యుతం।
భర్గాఖ్యం విష్ణుసంజ్ఞంచ ధ్యాత్వాఽమృత ముపాశ్నుతే॥

ఇతిశమ్

శతకము

అడవి పక్షుల కెవ్వ డాహారమిచ్చెను
మృగజాతి కెవ్వడు మేత బెట్టె
వనచరాదులకు భోజన మెవ్వడిప్పించె
జెట్లకెవ్వడు నీళ్ళు చేది పోసె
స్త్రీల గర్భమున శిశువు నెవ్వండు బెంచె
ఫణుల కెవ్వడు పోసె బరగ పాలు
మధుపాళి కెవ్వడు మకరంద మొనరించె
బసుల కెవ్వడొసంగె బచ్చిపూరి
జీవకోట్లను బోషింప నీవెకాని
వేఱె యొకదాత లేడయ్య వెదకిచూడ
భూషణ వికాస శ్రీధర్మపుర నివాస
దుష్ట సంహార నరసింహ దురిత దూర ॥

-- నృసింహ శతకము

సుభాషితము

వచ్చిన రాత్రులే తిరిగి వచ్చుట పోయిన వాసరంబులే
వచ్చుటెఱింగి గూఢతరవర్తనులై పునరుక్త కార్యముల్
నిచ్చట సేయుచున్ జనులు నిశ్చల వృత్తి జరింతురీ భవా
భ్యుచ్చయరీతిచే జెడి కుబుద్ధులు సిగ్గు వహింప రెంతయున్ ॥

-- భర్తృహరి-వైరాగ్య శతకము

భారతము

ఒరులేయవి యొనరించిన
నరవర అప్రియము తన మనంబునకగు, తా
నొరుల కవిసేయకునికియె
పరాయణము పరమ ధర్మ పథముల కెల్లన్ ॥

అర్చనా నవనీతమ్

(గత సంచిక తరువాయి)

--తెలుగు సేత : శ్రీమాన్ ఎ.వి. కృష్ణమాచార్యులు, కార్వేటినగరం.

9. గృహమందర్చించుట గృహమునకు మాత్రము మంచిది. గ్రామమందలి ఆలయమున అర్చించుట గ్రామమునకు మాత్రము శుభప్రదము. ఎచట దివ్యదేశములందర్చింబడునో ఆయర్చన సర్వలోకములకు క్షేమమును కలుగజేయునదిగాయగుచున్నది.

(అర్చావతారవై భవః)

10. విగ్రహారాధన విషయమందు అనేక నూర్ల సంవత్సరములకొలది చెప్పబడిన గుణములన్నియు నాచే సంక్షిప్తముగా అటులనే చెప్పుటకు అశక్యము.

11. ద్వీపములుగాను, వర్షములుగాను విభజింపబడిన జమ్బు మొదలగు ద్వీపకల్పము లందును గ్రామమధ్యమున విష్ణ్వాలయమును నిర్మించి అర్చన చేయవలశినది (ఆరాధన) లేక, పుణ్యతీర్థములుగల పుణ్యస్థలములందు, పుష్కరిణికి పడమట శ్రీమన్నారాయణుని ప్రతిష్ఠింపజేసి ఆరాధింపవలయును.

12. పరత్వం (ఉచ్ఛస్థితి) అనునది వర్ణింపనలవికానిదిగా చెప్పబడుచున్నది. వ్యూహమనునది జీవన్ముక్తులచే తెలుసుకొనబడువాడుగను, విభవమనునది అన్తర్యామిగా తలచబడుచున్నది.

13. ఆలయార్చనం (అర్చావతారమనునది) విగ్రహములయందు సాన్నిధ్యముగా చెప్పబడునది.

14. శుభప్రదమైన శరీరచ్ఛాయతోను, ఎఱ్ఱటి పెదవులుగలవాడును, ఎఱ్ఱతామరవంటి కనులు గలవాడును, మంచిని కలుగజేయువాడును, చిలుకపచ్చ వస్త్రము ధరించినవాడుగను, ప్రణవ స్వరూపిగను, కిరీటం, ముక్తాహారం, కేయూరం, భుజకీర్తులు, ప్రలమ్బ యజ్ఞోప వీతమును, శ్రీవత్సమనువచ్చ (చిహ్నము) తోను, నాల్గు చేతులను, శంఖు, చక్రం ధరించినవాడును, విశ్వమంతయు వ్యాపించినవాడును, కుడిచేతితో భక్తులకు అభయమిచ్చు వాడుగను, నడుమున ఎడమచేతినుంచుకొనిన శ్రీమన్నారాయణుని బుద్ధిమంతులు ధ్యానించి అర్చించవలెను.

15. రాజైనవాడు లోక క్షేమార్థము వేదాన్తమును చక్కగా నెఱిగినవారును వైఖానస సూత్రమును అనుష్ఠించువారలైన వైఖానసవిప్రులచే యజ్ఞస్వరూపియైన మహా విష్ణువును అర్చించునటుల చేయవలయును.

16. నేను మానుషరూపముగను, నేనుగను ఒక్కొక్క గ్రామమందును, ప్రతి గృహ మందును, ప్రతిమానవునిలోను, ధారు, లోహం, శిల, మొదలగు ప్రతిమలలో ఉద్భవించ బోవుచున్నాను.

17. ఓ బ్రహ్మా! ఈ పుణ్యలోకమందు అర్చావతార రూపముతో శ్రీదేవి భూదేవి సహితముగా అవతరించబోవుచున్నాను.

18. భక్తియే ప్రధానముగాగల మూర్తిని ఆరాధించుట మిక్కిలి శ్రేష్ఠము అందరికి శ్రీమన్నారాయణుడు అర్చావతార రూపముతో బాన్ధవుడగు భక్తవత్సలుడగుచున్నాడు.

19. ధృవ, కౌతుక, ఉత్సవ మొదలైన బేరములలో మంత్రములచే భక్తితో ఆవాహనం చేసిన శ్రీమన్నారాయణుడు భక్తాదులయందు కరుణతో బింబములయందు సాన్నిధ్యమై దర్శనమిచ్చుచున్నాడు.

20. శిల్పిచే మనోహరమగు రూపముతో మంగళకరమగు దృష్టితో ఆకర్షించు రూపముతో నిర్మించిన బింబమున సాన్నిధ్యమగునని చెప్పబడుచున్నది.

21. స్థానికులైన అర్చకుని తపోబలముచేతను, పూజావిధి విశేషముననూ, బింబ లావణ్యముచేతను, ఎల్లప్పుడును శ్రీమన్నారాయణుడు సాన్నిధ్యముగలవాడగుచున్నాడు.

22. వికసించిన వదనముతోను, చల్లని దృష్టులతోను, ఆత్మకు ప్రీతికరమగు మంచి రూపముగల బింబమును స్వర్ణ, రజత మొదలగు వాటితో చేయించి పూజించవలెను. ఆభగవంతునికి సాష్టాంగ ప్రణామమాచరించి నమస్కరించవలెను, ధ్యానించవలెను. అటుల ఆచరించుటచే సమస్త దోషరహితుడై ఆ బ్రహ్మస్వరూపియగు మూర్తినే పొందుచున్నాడు.

23. హరియొక్క, పర, వ్యూహాత్మకములు నిత్యసూరులు, ముక్తులచే అనుభవించ దగినందుననూ, విభవమనునది ఆయాకాలమందలి వారలు అనుభవించ దగినందుననూ, అన్తర్యామిత్వము, పరిశుద్ధులును, యోగమార్గమున సిద్ధిపొందినవారిచేతను, చింతించతగి నందున అర్చనపై అందరికి నిరఙ్కుశాధికారముకలదు.

24. విష్ణువును పూజించని గ్రామమందును విష్ణువునర్చించని గృహమందును నీటిని త్రాగుట మధు(కల్లు) త్రాగుటతో సమానము. అన్నమును భుజించుట గోమాంస భక్షణమునకు సమానమగును.

25. విష్ణ్వాలయములు లేనిచోట బుద్ధిమంతులు నివసించరు. విష్ణ్వాలయములు లేనిచో ఆ దేశము అసురులు నివసించు స్థలములుగా తలచబడుచున్నది.

26. కావున అన్నివిధములైన ప్రయత్నములతో విష్ణ్వాలయమును నిర్మించి శ్రేష్ఠమైన శ్రీవైఖానసులచే వైదికమార్గమున శ్రీమన్నారాయణుని పూజించవలెను.

27. ఆయా గ్రామములందు నివసించు బ్రాహ్మణులకు మరియు ఉన్నవారలందరకు ముందొక కాలమున బ్రహ్మ సన్నిధిలో విగ్రహారాధన ముఖ్యమని చెప్పిరి.

28. ఏ గ్రామమందలి ఆలయమున విష్ణుపూజ వైఖానసరీతిగా కలదో ఆపూజ అచట నివసించు బ్రాహ్మణులకు ఉత్తమమైన అగ్నిహోత్రమగును.

29. వేదం, వైదికమ్, లేనివారలకు, భగవంతుని వైఖానస పూజయనునది గొప్ప అగ్నిహోత్రముగను, వేదముగను అగునని బ్రహ్మనుడివిరి (చెప్పిరి)

30. విత్తనం (ధాన్యం) భూమి, నీరుతో సంబంధపడి ఎట్లు మొలకెత్తుచున్నదో అటులనే గ్రామాలయమందు, వైఖానసులు ఆరాధనచేశిన, గృహములయందు, పూజలు జరిపినట్లగు చున్నది.

(సశేషము)

శ్రీ వైఖానసాగమోక్త అంగుళివిధానం

డా॥ వేదాంతం శ్రీ విష్ణు భట్టాచార్య, తిరుపతి.

సర్వ కళ్యాణ సంపూర్ణ గుణరాశి సమాశ్రయుడు, ఉపనిషత్తత్వ ప్రతిపాద్యుడు, వాచామగోచరుడు, సర్వజ్ఞుడు, సర్వ శక్తిమంతుడు, నిర్వికారుడు, నిరంజనుడు అగు పరమాత్మకు రూపకల్పనచేసి సురుచిర కమనీయ రసాస్వాద చక్షురింద్రయగోచర ఆనంద పారవశ్యతకు సంసార సాగర మజ్జనోన్మజ్జనులైన మానవులు తరించుటకు సాధనముగా మహర్షులచే అందించబడిన దివ్య-భవ్య-సౌందర్య స్వరూపం అర్చారూపం.

దివ్యాయుధ- దివ్యవస్త్ర- దివ్యమాలా- దివ్యాభరణ- దివ్యతేజో విరాజితుడు ఈ అర్చామూర్తి.

అర్చాయాంతు శిల్పినా కల్ప్యతే రూపం।

తత్రాచార్యః పరమేశ్వరమారోపయతి॥ అను

ప్రమాణరీత్యా శిల్పిచేత నిర్మించబడిన స్వరూపం అర్చారూపం. అందు ఆచార్యుడు పరమాత్మను ఆరోపించుచున్నాడు. అర్చామూర్తికి అంగ- ఉపాంగ- ప్రత్యంగ- మహాంగములు సలక్షణముగ చక్కని కొలతలలో మృద్దారు- శిలా- లోహములతో ఏదో ఒక దానితో నిర్మితమై యుండవలె.

<u>అంగములు</u>	పాదములు, హస్తములు, బాహువులు
<u>ఉపాంగములు</u>	అంబరం, ఆభరణం, ఆయుధం, శిరశ్చక్రం, పీఠం, ప్రభా మండలములు
<u>ప్రత్యంగములు</u>	వ్రేళ్లు, కర్ణములు, నాసిక
<u>మహాంగములు</u>	ఉదరము- వక్షస్థలము- కంఠము- శిరస్సు

అని వీటి నిర్వచనము విమానార్చనా కల్పంలో (71 పటలం) చెప్పబడింది.

బింబాభిరూప్యము రామణీయకత శరీర సౌందర్యం మొదలగునవి అంగాదుల యొక్క నిర్మాణపు తీరుతెన్నులనుబట్టి ఏర్పడును.

ఆలయం వాస్తు శాస్త్రబద్ధంతో విమానం శిల్పశాస్త్ర ప్రమాణంతో విగ్రహం ఆగమ శాస్త్ర లక్షణములతో ఒప్పారునపుడే భక్తుడు సంపూర్ణ సత్ఫలితములను పొందును. మంటప- విగ్రహ- ఆలయ నిర్మాణాదులకుగాను వైఖానస ఆగమ శాస్త్రమునందు మానాంగుళం, మాత్రాంగుళం, దేహలబ్ధాంగుళం అను అంగుళి త్రైవిధ్యం ఉపదేశింపబడింది. అద్దానిని పరిశీలిద్దాం.

మానాంగుళం

దిన ప్రారంభమున సూర్యునియొక్క కిరణములు కిటికీనుండి లోపలకు ప్రసరించు సమయమున ఆ కాంతిలో మనకు కనిపించు అత్యంత స్వల్పములైన లవములను పరమాణువులు అని అంటారు. అటువంటి ఎనిమిది పరమాణువులు రథరేణువని, ఎనిమిది రథరేణువులను రోమాగ్రం అని, ఎనిమిది రోమాగ్రములను లేఖ్యములని, ఎనిమిది లేఖ్యములను యూకం అని, ఎనిమిది యూకలు యవమని, ఎనిమిది యవలు మానాంగుళమని మానాంగుళముయొక్క స్వరూపము నిరూపించబడినది.

భూమిర్దేవాలయాదీనాం మానం మానాంగులేనవై (క్రియాధికారః 3.13)

భూప్రదేశము దేవాలయము మొదలగు వాటియొక్క కొలతలు మానాంగుళముతో లెక్కించవలయునని అధికారవచనము.

మాత్రాంగుళం

మధ్యమ పురుషునియొక్క దక్షిణహస్తమునందలి మధ్యమ వ్రేలినందుగల మధ్యకొలత మాత్రాంగుళంగా నిర్ణయించబడింది.

స్వహస్తేన అష్టతాలోచ్ఛ్రో
భవేన్మధ్యమ పురుషః (సమూర్త అర్చనాధికారః 24.4)

మధ్యమపురుషునియొక్క ప్రమాణములు తన మధ్యమ వ్రేలినందలి కొలతతో తనదేహము 96 అంగుళములు ఉండవలయునని 12 అంగుళములు ప్రాణాయామముతో అధికమై మొత్తం 108 అంగుళములుగా ఉండుననికూడా తెలియుచున్నది.

గృహం శయ్యాసనం యానం। పాత్రమాయుధమేవచ।
ఇధ్మస్రుక్ స్రువజిహ్వాదీన్। కుర్యాత్ మాత్రాంగులేనవై॥
(క్రియాధికారః 3.14)

గృహము, శయ్య, ఆసనము, వాహనములు ,పాత్రలు, ఆయుధములు, కట్టెలు, స్రుక్, స్రువం, జుహు, ఉపజుహు మొదలగునవి ఈ మాత్రాంగుళముతో నిర్మించవలయునని తెలియుచున్నది.

దేహలబ్ధాంగుళం

విగ్రహముయొక్క ఎత్తు తాలవశముగా నిర్ణయించుకొని అందు ఒక భాగము దేహలబ్ధాంగుళమని అందు ఎనిమిదవ భాగము యవమని తెలియుచున్నది.

తాళం అనగా 12 అంగుళములని, ఉత్తమదశ తాలమునకు 124 అంగుళములుగా, మధ్యమదశ తాలమునకు 120 అంగుళములుగా, అధమదశ తాలమునకు 116 అంగుళములుగా నిర్ణయించి అందు విష్ణువుయొక్క విగ్రహము ఉత్తమదశ తాలముతోను, దేవేరులయొక్క స్వరూపము మధ్యమదశ తాలవిధానముతోనూ, గరుడ-భృగు-మార్కండేయ-శేష ఇంద్రాది లోకపాలురయొక్క విగ్రహముల నిర్మాణము అధమదశ తాలవిధానముతోనూ నిర్మాణం చేయవలయునని ఆగమ-శిల్పశాస్త్రములు ఆదేశించుచున్నవి. అదేవిధంగా నవ, అష్ట, సప్త, షట్, పంచ, చతుః, త్రి, ద్వి, ఏక తాళముల స్వరూపముకూడా వివరించబడినది.

గ్రామాది విన్యాస విధానం

అంగుష్ఠపువ్రేలు మొదలుకొని చూపుడు వ్రేలు చివరవరకు చాపిన విధానమునకు ప్రాదేశమని, అట్లే అంగుష్ఠపు వ్రేలునుండి మధ్యమ వ్రేలివరకు మితం తాలమని అంగుష్ఠపు వ్రేలునుండి అనామిక వ్రేలివరకు మితం వితస్తి అని, అంగుష్ఠపు వ్రేలునుండి కనిష్ఠపు వ్రేలువరకు మితం గోకర్ణం అని చెప్పబడింది.

మానాంగుళిక విధానంతో 24 అంగుళములకు కిష్కు అని,
25 అంగుళములకు ప్రాజాపత్యం అని,
26 అంగుళములకు ధనుర్గ్రహం అని,
27 అంగుళములకు ధనుర్ముష్టి అని,

ఈ ధనుర్ముష్టికి నాలుగింతలు దండమని ఈ దండముతో గ్రామవిన్యాసము లెక్కించవలయునని కూడా తెలియుచున్నది. (విమానార్చనాకల్పః 22 పటలం)

దేవాలయ ఆవరణ బాహ్యామందు 50 దండముల లోపల మృతి సంభవిస్తే చేయవలసిన విధానము నిత్యార్చనా ప్రాయశ్చిత్తంలోనూ (66 పటలం), ఆలయమునకు 80 దండముల లోపల వీధినందు శవమున్నట్లయితే వీధి ఉత్సవము నిషేధమని ఉత్సవ ప్రాయశ్చిత్తం లోనూ (68 పటలం) మరీచి ఉపదేశిస్తాడు. దండముయొక్క ఉపయోగము ఈ సందర్భంలో మనం గమనించవచ్చు.

శ్రీ విఖనస మహర్షి తన శ్రౌత సూత్రంలో (11-10-4), యాగకుండ నిర్మాణ సందర్భమున

ప్రాదేశో వితస్తిః తాలమితి ద్వాదశాంగులస్య,
హ స్తో౽ రత్నిరితి చతుర్వింశత్యంగుళస్య సంజ్ఞా భవేత్

అని ప్రాదేశం వితస్తి తాలం అనునవి 12 అంగుళములకు పేర్లని, హస్తం అరత్ని అనునవి 24 అంగుళములకు నామాంతరములుగా చెప్పబడినవి.

షణ్మానములు:

విగ్రహ ఆలయాది నిర్మాణ విషయంలో ఈ క్రిందచెప్పబడిన షణ్మానముల విధానము ఎట్లో పరిశీలిద్దాం --

ఆయామం, ఆయతం, దీర్ఘం, మానం అను పదములు పొడవునకు పర్యాయ వాచకములు.

విస్తారం, తారం, విస్తృతం, సృతి, తతి, విస్పృతం, విస్పృతి, వ్యాసం, విసారి, విపులం, విష్కంభం, విశాలం, ప్రమాణం అనునవి వెడల్పునకు, బహులం, నీవ్రం, ఘనం, ఉచ్ఛ్రయం, తుంగం, ఉన్నతం, ఉదయం, ఉచ్ఛ్రాయం, ఉచ్చం, ఉత్సేధం, ఊర్ధ్వం, ఉన్మానం అనునవి ఎత్తునకు పర్యాయపదములుగానూ,

నిష్క్రమం, నిష్క్రుతి, నిర్గమం, నిర్గతి, రుర్గమం, మార్గం, ప్రవేశం, నతం, పరిణాహం, వృతి, ఆవృతం, పరిమాణం అనునవి చుట్టుకొలతకునూ, నీవ్రం, వివరం, అన్తరం, ఉపమానం అనునవి మధ్య కొలతలకును పర్యాయ వాచకములుగా నిర్ణయింపబడినవి.

దారముచేత లోతు కొలవదగు ప్రదేశమునకు లంబమానమని అందురు. దీనికే మట్టతానమనికూడా నామాంతరము.

ఈ పై ఆరుమానములు ముఖ్యములని అందు మానహీనమైనచో ధనధాన్యనాశనము, అధికమైనచో రోగవర్ధనము, ప్రమానము అధికము హీనమైనచో ఫలవినాశనమని, ఉన్మానము హీనము అధికము అయినచో పుత్ర వినాశనము, పరిమాణము హీనమైనచో లేక అధికమైన భార్యా వినాశనమని, లంబమానము హీనము అధికమైనచో గ్రామవినాశనము, ఉపమాన హీనము అధికములైనచో నృపనాశనము సంభవించునని మరీచి అభిప్రాయము.

పై మానాంగుల, మాత్రాంగుల, దేహలబ్ధాంగుల, గ్రామవిన్యాస, షణ్మానముల యొక్క విధానములను తెలుసుకొని ఆగమ శాస్త్రోక్త ఆలయ, విగ్రహ, మంటపాదులను నిర్మించి నిర్దిష్ట ప్రదేశములలో భగవద్వైభవ శక్తిని ఆహ్వానించి తద్వారా మనలోని దుర్గంధ దోష, భూయిష్ఠాదులను పోగొట్టుకొని తరించుటకు ఉపయోగపడు సాధనములే ఈ అంగుళి విధానము.

''సమత్వమారాధనమచ్యుతస్య''

ఊర్ధ్వపుండ్రము - ఆవశ్యకత

రచన :- శ్రీమాన్ వి.వి.నరసింహాచార్యులు, గుంటూరు.

భూనభోలోకాలకు అవగాహన భాషగా సంస్కృతమవటం భారతదేశానికే గర్వకారణము. అందు యావత్ విజ్ఞానము నిక్షిప్తమై సురక్షితమైయున్నది. సూర్య గమనానుసారం కాలగతి కొనసాగుచున్నది. నవగ్రహాలు ద్వాదశ రాశులకు అధిపతులై సంచరిస్తూ సృష్టి కాలగతికి సహకరిస్తున్నవి. జ్యోతిషమునకు గ్రహాలు ప్రాణములు. లగ్న నక్షత్ర గ్రహ సంయోగమువలననే వెలుగు అనగా జ్యోతి వెలువడుచున్నది. గ్రహంలేని నక్షత్రం నిష్ప్రయోజనమే. కాలగతిలో సాంగ జ్యోతిషము తిరోగమించు చుండగా పౌరోహిత్య పంచాంగ జ్యోతిషము బలపడసాగినది. జన్మ లేక నామ నక్షత్రాలనుండి సుముహూర్తాలు కొనసాగుచున్నవి. కాలచక్రము తిరుగుచునేయున్నది.

నవగ్రహాలు తమ మండలములనుండియే కిరణాలద్వారా జీవుల పాప పుణ్యాలను స్వీకరించి మరు జన్మకు కారణమగుచు, సృష్టి చలన క్రియకు కారణమగుచున్నవి. జీవుల జన్మకు గురువు, మృతికి శని కారణమగుచున్నారు. ''సర్వే త్రికోణనే తారః శుభప్రదాః'' అన్నచో లగ్న, పంచమ, నవమ, స్థానాధిపతులెవ్వరైనా శుభప్రదులయిన గ్రహాలే. పాపస్థానగత గ్రహాలెవ్వియైనను అశుభప్రదులని జ్యోతిష్యమనుచున్నది. కాని నేటి శాస్త్రము గురు, శుక్ర, బుధ, చంద్రులు శుభులని, రవి, కుజ, శని, రాహు, కేతువులు పాపులని తెల్పుచున్నది. సాక్షాత్ దైవజ్ఞులైన గ్రహాలు పాపులెలా అవుతారు? స్థానతః పాపులవుతారని కొందరనుచున్నారు. దండాధిపతియగు న్యాయాధిపతి సహజ పాపుడుగాడుగదా?

ప్రకృతాంశము : సంప్రదాయములు ఆ దేశ ప్రజల ఆచార వ్యవహారాల్లో విశేషించి కట్టు, బొట్టు, జుట్టులందు ప్రతిబింబించును. నేటి కలిలోనైనను పురుషులకంటె స్త్రీలలోనే నవి కొట్టవచ్చినట్లు కనబడును. అట్టివారికే సంఘ గౌరవమధికము. హిందువులు బొట్టును మాత్రం విడువకున్నారు. బొట్టును తిలక (తిల-స్నేహ) మంటున్నాము. అది స్నేహ ఆదరాభిమాన సూచకమై నువ్వుగింజవలె (మచ్చ) దీర్ఘ చతురస్రాకారముతో నుదుట కనబడును. అది ఏ ఆకారములో నున్నను, ఆకర్షకమగు ముఖాలంకారమైనదే. భారతదేశము ఆస్తికబుద్ధి దైవారాధన గల మతములకు (ఏకబుద్ధి) పోషకమైనది. మతాలెన్నియున్నను నదులు సముద్రాలను పొందునట్లు, పురుషోత్తముని పొందుట లక్ష్యమైనవే. (హిందు సాంప్రదాయములు వివేకానందులవారిచే ప్రపంచితములై స్థిరపడినవి). శ్రీహరి సంకల్పజుడు ఆది మునులు శ్రీ విఖనస మహర్షులు శరణాగతి మార్గమున వైదికారాధన ప్రవృత్తిలో విష్ణుపూజా ప్రవర్తనులై వైఖానసజాతికి ఆదికులపతి అయినారు. అట్టి జాతివారు వైఖానసాగమ అర్చన ప్రవృత్తిలో (అర్చ-సేవాయాం) దైవప్రతినిధులుగా ఆలయాలందు అనాదిగా కొనసాగు చున్నారు. వీరు నిత్యార్చనలో లోక విజయాభ్యుదయ ఆయురారోగ్యములకై దైవమును ప్రార్థింతురు. వారి వైఖానసాగమ ఆరాధన ప్రతిఫల నిదర్శనమే, తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరుని భక్తగణాకర్షక మహిమయని నేటి కలియుగ ప్రజావళికి ప్రత్యక్ష విషయం. అట్టి వైఖానసజాతి మత సాంప్రదాయకమగు తిలక వస్త్ర శిఖాధారణలు ఒక క్రమ పద్ధతిలో కొనసాగుచుండటం నేటి కలిలో భక్త కోటికి సుపరిచితమే. అందు ప్రధానమైనది తిలకము. అనగా ఊర్ధ్వ పుండ్రము. అట్టి ఊర్ధ్వపుండ్రమే శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారికి ముఖాలంకారముగా ప్రకాశించుచున్నది. తదనుయాయులు విష్ణుసేవా పరాయణులగు అర్చక స్వాములు తమ నుదుట ఊర్ధ్వపుండ్ర చిహ్నము కలవారై, అట్టి ధారణ తమ పూర్వజన్మ భాగ్య విశేషముగా భావించుకొనుచూ గర్వపడుచున్నారు.

గీతిక: – విష్ణ్వర్చనా పూజాపరులారా! ఊర్ధ్వపుండ్రము స్వజాతి చిహ్నము
విఖనోముని పరంపరులారా! ముఖాలంకృతి తేజోవాహకము
గురుశని పరిపాలితులారా! వృద్ధజన భక్త ప్రేమాస్పదము
గ్రహకృపా పాత్రులుగారాండి! హరి కృపా పద ప్రవత్తిదము

ఊర్ధ్వపుండ్రము చెఱుకు గడవలె ఊర్ధ్వముగానుండునని వ్యుత్పత్త్యార్ధముగా భావిస్తున్నాను. అది దీర్ఘ చతురస్రాకారమైనది. ఆలోచించగా – మన ఆవాస గృహాలు వాస్తు పరమైనవి. అవి చంద్రమండలమువలె చతురస్రాకారమైనచో మానవావాసయోగ్యములు కానేరవు. మఠాలువంటి వగును. గురుగ్రహంవలె దీర్ఘ చతురస్రములే జనావాసయోగ్యములు, శుభప్రదములు. అట్టి స్థలములు గృహాలే శుభప్రదాలని జ్యోతిషం వాస్తును అనుచున్నవి. ఆ ఆకృతియగు ఊర్ధ్వపుండ్రము నుదుట వాసయోగ్యం శుభప్రదమైనదని మనము భావించ వలయును. ఆ ఆకృతియే మన సాంప్రదాయముగా నున్నదనియు నా భావనకలదు.

ప్రసంగవశాత్ గ్రహములు రంగులు వాటి ఫలితములను మనము పరిశీలించవలెను. గురువర్గ గ్రహాలు=సూర్య, చంద్ర, కుజ, గురు, కేతువులు= గోధుమ, తెలుపు, ఎరుపు, పసుపు, చిత్రవర్ణాలు.
శనివర్గము=శని, శుక్ర, బుధ, రాహువులు= నలుపు, తెలుపు, ఆకుపచ్చ, ధూమ్ర(రంగ)ములు

జాతకులు ఏలగ్నమువారైనను స్వలగ్న, చతుర్థ, పంచమ, నవమ గ్రహాలకు ప్రీతి రంగులను ధరించవచ్చును. ఉదా= మేషలగ్నం= లగ్న, పంచమ, నవమ అధిపతులు కుజ, రవి, గురులు కనుక వారు ఎఱుపు, గోధుమ, పసుపు రంగులు ధరించవచ్చును. చతుర్థము చంద్రుడు గాన, తెలుపురంగును అట్టి వస్త్రము ధరింపవచ్చును. ఎఱుపు దేహారోగ్యమునకు, గోధుమ జ్ఞానమునకు, పసుపు ధన, కార్య సిద్ధులకు, తెలుపు మనస్సు జ్ఞాపక దూరాలోచన శక్తులకు దోహదమగును. జాతకుడు స్వలగ్న చతుర్థాధిపత్యానుసారం వస్త్రం ధరించవలెను. విశేష విషయం=పిల్లలు గ్రహపీడితులైనచో గ్రహానుకూల రంగు వస్త్రమును వాడుచు ఆరంగునీళ్లను దిష్టి తీయుట మంచిదని గ్రహించాలి. విశేష విషయం = చంద్ర శుక్రుల తెల్పు ఒకటిగాన, గురు వర్గీయులు పుండ్రమున మధ్య గీత రంగు పసుపు అయిన దాని మధ్యలో ఎఱుపుగీత (చుక్క)ను, ఎఱుపు అయిన, మధ్యలో పసుపుగీత(చుక్క)ను అదనముగా ధరింపవచ్చును. ఇది నేటి ఆచారమైయున్నది. శని వర్గీయులు మధ్య పొడవుగీతలో శనివర్గీయ ఇష్టమగు రంగును గీత(చుక్క)నుగా ధరింపవచ్చును. ఏది ఏమైనను ముఖాలంకారము ముఖ్యము. అందుకేనేమో మన పెద్దలు శని దోష నివారార్థం శిశువులకు నల్లని సాదును బొట్టుగా నుదుట ధరింపచేయటమనేది నేడు మన సాంప్రదాయమైనదిగా చూస్తున్నాము. ఆహా! మన పూర్వీకుల దూరాలోచన దృష్టి రహస్యము అపూర్వమైనదే అగును.

ఊర్ధ్వపుండ్రమున నిలువు ప్రక్క గీతలకు తెలుపునకు శ్వేతమృత్తిక (సుద్దనాము) మధ్య నిలువుగీతకు సామాన్యముగా హరిద్రా చూర్ణము (పసుపు) ను లేదా ఎఱుపు చూర్ణము (పసుపు మిశ్రమము)ను వాడుచున్నాము. మొత్తం రంగులు=తెలుపు, పసుపు, ఎఱుపు, గోధువు, చిత్రవర్ణములు అగును. ఇవి గురు పాలిత గ్రహప్రీతికరములు. ఇట్టి ఊర్ధ్వపుండ్రధారులకు సదా విష్ణువు వెన్నంటి ఉండటం, గ్రహోపశాంతి కలగటం, జీవన యాత్ర సుఖమయంకావటము మొదలగునవి జ్యోతిషము చెప్పు ఫలితములు. ఇట్టి ఊర్ధ్వపుండ్రధారులు ఎవ్వరైనను పూర్వజన్మలో విష్ణు సేవాకృపా పాత్రులై ఈ జన్మలో వారి సేవారాధనకు అర్చక ప్రవృత్తిలో జన్మించినవారని ఇలా విష్ణుభక్తులుగానున్న జాతకులందరును గురుపాలిత జాతకులే అనియు శాస్త్రమనుచున్నది. ఈ జన్మలో వారు హరి సేవలో జీవన్ముక్తు

లగుదురని, కర్మశేషాత్ మరల జన్మించినను, విష్ణుసేవారాధకులై అంత్యమున ముక్తులగుదురని శాస్త్రాభిప్రాయము. విశేషము = జన్మతః ఎవరు ఏగ్రహ పాలితులైనను హరిసేవతో గురుపాలితులుగా జన్మించి హరిప్రియులగుదురు. కనుక త్రిమూర్తుల మనోవాక్కాయ కర్మల సేవతో వారి త్రిశక్తుల బలముతో సుఖశాంతి జీవనయాత్ర సాగించుకొనుచు స్వేష్టదేవతా కృపా పాత్రులై ఇష్టకామ్యార్థసిద్ధులు కాగలరని సాంగ జ్యోతిషము తెల్పుచున్నది.

సారాంశముగా=జగజ్జీవ వర్గములన్నియు ఉభయగ్రహ పాలితులుగా జన్మించి నట్టివారే కాగలరు. కనుక స్త్రీ పురుష సోదరీ సోదరులందరు సకుటుంబముగా గ్రహానుకూల (తిలకముధారణ) ఊర్ధ్వపుండ్రధారణ చేయుచు సదా హరి,హర, బ్రహ్మ (వారిజాసన) కృపా పాత్రులు కాగలరని విశ్వసించుచున్నాను.

(ఈ వ్యాస విషయమునకు సహకారమందించిన వాస్తు జ్యోతిష గ్రంథములకు, వాటి రచయితలకు హృదయపూర్వక కృతజ్ఞతాభివందనములను తెల్పుచున్నాను...రచయిత)

మనసు....... (13వ పేజీ తరువాయి)

మనసు అందమైన వస్తువులను, సుందరమైన సుందరాంగలను ఆశిస్తుంది. అదేమనసులోని దౌర్బల్యం.

మనసున్న మానవుడు మానవసేవయే మాధవసేవగా భావిస్తాడు. మనసున్న మానవుడు మానవాంగలను మాతృమూర్తిగా తలుస్తాడు. మనసు మాయకు లోనై మాధవుని మరచిపోతుంది. మనసు మంచిని, చెడునుకూడా కోరుతుంది.

మనసే దురాలోచన చేస్తుంది. మంచి మనసున్న మనిషిని అందరూ ఆహ్వానిస్తారు. చెడు మనసున్నవానిని అందరూ ద్వేషిస్తారు. మనసు ఆశలకు లోనై కోరికలు నెరవేరక పలు బాధలకు నిలయమవుతుంది. మనసులోని మాలిన్యాన్ని తొలగించు. మనసునకు మనోబలమె కొండంత బలం. మనోవాంఛలను తుదముట్టించు. మనసును శ్రీ కృష్ణుని వైపు మళ్ళించు. మనసులో మధురమైన మాధవనామాన్ని వెదజల్లు. మనసే మాధవుని మందిరంగా మలచు.

మనోభిలాషను విడనాడి మాధవుని సేవించి, స్మరించి, కీర్తించి, అర్చించి, నమస్కరించి తరించు. అదే మనోవాంఛ. అదే మనస్ఫూర్తి కోరిక.

◆ కృష్ణాజిల్లా, విజయవాడ, భవానిపుర వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ పులిపాక శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, తమ ధర్మపత్ని సౌభాగ్యవతి లీలావతిగారి సంవత్సరవిమోకములు జరిగిన సందర్భములో ది.4-10-2000న యాజ్ఞికులు శ్రీమాన్ రొంపిచర్ల శ్రీనివాసాచార్యులు గారిద్వారా శ్రీవైఖానస ప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు.116లు సమర్పించిరి. కీ॥శే॥ సౌభాగ్యవతి లీలావతిగారికి శాశ్వత పరమపదప్రాప్తి కల్పించమని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

◆ గుంటూరుజిల్లా, చుండూరు మండలం, వలివేరు గ్రామవాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ దీవి రామాచార్యులుగారు వారి జ్యేష్ఠ పుత్రుడు కీ॥శే॥ దీవి రంగనాథబాబు,(Ex. Officer, A.B.E.Co-Op. Bank Ltd, Saleem Nagar Branch, Hyderabad)యొక్క సంవత్సరీకములు అక్టోబరు 24,25,26 తేదీలలో, రామకృష్ణపురం, అలకాపురి ప్లాట్ నెం. 19, హైదరాబాదులో జరిగిన సందర్భముగా, యిచ్చిన విఖనస తాంబూలం రు.100లు. కీ॥శే॥ రంగనాథబాబుకు శాశ్వత విష్ణులోకప్రాప్తి, మరియు వారి ఆత్మకు శాంతి కలగాలని భగవంతుని ప్రార్థించుచున్నాము.

మనసు

- శ్రీమాన్ దీవి రామాచార్యులు, నరసరావుపేట.

మనసుకు స్థిరత్వములేదు. అది అతి చంచలమైనది. ఆ మనసే క్షణాలమీద ఎన్నెన్నో ప్రదేశాలు తిరిగి వస్తుంది. దానిని అదుపు చేయటానికి సామాన్యమానవుని తరంగాదు.

మనసు దారం తెగిన గాలిపటంలాగా చంచలంగా తిరుగుతుంది. దానిని అదుపు చేసినవాడే అదృష్టవంతుడు.

ప్రతిజీవికి మనసనేది వుంటుంది. అది మన కంటికి కనుపించదు. దానికి అనేక కోరికలుంటాయ్. ఆ కోర్కెలు తీర్చటానికి మానవుడు అనేక ఆపదలకు లోనుకాక తప్పదు. కానీ దానిని అరికట్టి శ్రీ కృష్ణనామాన్ని స్మరించి పవిత్రుడు కావాలని కోరుకోడు.

కోరికలే మనసును కలుషితం చేస్తాయి. మనసు తాను అందమైన భవనాలలో ఉండాలని, సుందరమైన సుందరి తన సొంతం కావాలని అందరికంటె తానే గొప్పగా వుండాలని కోరుకుంటుంది.

మనసే మానవునికి మిత్రుడు. శత్రువు కూడా. అది మానవుని బంధించి తన స్వాధీనములో ఉంచుతుంది. అది కామానికి దారి చూపుతుంది. మానవుడు కామంతో కళ్ళు మూసుకొనిపోయిన మనసువలన పతనంకాక తప్పదు. అలా పతనమౌటానికి సిద్ధపడుతాడు కానీ శ్రీ కృష్ణుని సేవించి ముక్తి పొందాలని కోరుకోడు.

మనసును నిగ్రహించలేనివాడు శత్రువుని తనవెంట తీసుకొని పోయేవాడే అగును. మనసుని జయింపలేనివాని జీవితం వ్యర్థము. మనసును భ్రమింపజేయు దృశ్యములు కంటబడినప్పుడు శ్రీ కృష్ణపరమాత్మని ధ్యానించి మనసుకు లోనుగాక, మంచి మనసులోని సంకల్పాలే సన్మార్గాన్ని పొందుతాయి. మనసు దురాచారాలకు లోనైతే దుర్మార్గము పాలవుతుంది.

మనసును స్వాధీనపరచుకొనలేనంతవరకు అతడు, కామ, క్రోధ, లోభాలకు దాసుడై అనేక బాధలతో జీవిస్తాడు.

మనసును జయించినవాడు శాంతిని, సుఖాన్ని పొందుతాడు. వానికి సుఖ దుఃఖాలు, మానాభిమానాలు, జయాపజయాలు అన్నీ సమానమే.

మనసును స్వాధీనపరచుకొని మానవుడు మధురమైన మాధవుని నామామృతాన్ని సేవించి తరించాలని తలపడు.

మనసు రాగద్వేషాలచే మలినమై హృదయాన్ని కలుషితం చేస్తుంది. మనసును ధర్మచింతనద్వారా శుభ్రపరచుకొని శాంతి పొందాలి. మనసును కోరికలు కలుషితం చేస్తాయి. కోరికలవలననే మానవుడు దానవుడై పతనమవుతాడు.

అసూయ, అసత్యము, ఈర్ష్య, హింస, ద్వేషము, అవమానము, పరస్త్రీ వ్యామోహము మున్నగు దోషములు లేనప్పుడే మనసు పవిత్రతనొందుతుంది.

మనసును క్రోధమే పాడుచేస్తుంది. అదే బుద్ధినికూడా పతనమొందించుతుంది. అదిగాక సుఖాన్ని పారదోలి శత్రుత్వాన్ని కలుగజేస్తుంది. మనసును కామ, క్రోధ, లోభాలే బలిగొంటాయి. రాగద్వేషాలచేత మనసు మలినమై హృదయాన్ని కలుషితం జేస్తుంది.

మనసును ప్రేమానురాగాలద్వారా హృదయాన్ని శుభ్రపరచి నిర్మలమైన మనసును ఏర్పరచుకొని శ్రీకృష్ణ నామాన్ని సేవించి శాంతిని పొందువాడే ధన్యుడు.

(తరువాయి 12వ పేజిలో)

వార్తలు

◆ కృష్ణాజిల్లా, పెదకళ్లేపల్లి, ఓరియంటల్ హైస్కూలులో ప్రథమశ్రేణి తెలుగు పండితులుగా, గత 30 సంవత్సరములుగా పనిచేసి ది.31-10-2000న పదవీ విరమణ చేసిన శ్రీమాన్ దీవి వెంకట రామాచార్యులుగారికి అభినందనపూర్వకముగా, భారత సాహిత్య పరిషత్-చల్లపల్లివారు, పెదకళ్లేపల్లిలోని శ్రీ దుర్గా నాగేశ్వరస్వామి ఆస్థాన మండపమునందు ''అభినవ భువనవిజయం'' అను సాహిత్య రూపకమును ప్రదర్శించి శ్రీ వెంకట్రామాచార్యులుగారియందు తమకుగల అభిమానమును, అభినందనలను తెలియజేసిరి.

'వి' సమాచార్, మోపర్రు.

◆ 28-9-2000 నుండి 7-10-2000 వరకు గోవాడ గ్రామంలో వేంచేసియున్న శ్రీ రుక్మిణీ సత్యభామా సమేత శ్రీవేణుగోపాలస్వామివారి ఆలయములో ఉత్సవములు జరిగినవి. ఈ సందర్భముగా శ్రీ దీవి కోదండరామశర్మగారు, శ్రీ దీవి యోగానంద దీక్షితులుగారు, శ్రీవైఖానసము-లక్ష్మీ విశిష్టాద్వైత భాష్యము, తిలకధారణ, దీపారాధన అను అంశములపై భక్తులకు వివరించియున్నారు.

◆ 7-10-2000 తేదిన మోపర్రు గ్రామంలో వేంచేసియున్న శ్రీ రుక్మిణీ సత్యభామా సమేత శ్రీవేణుగోపాలస్వామివారి ఆలయములో పార్వేట ఉత్సవము జరిగినది. ఈ సందర్భముగా శ్రీ బృందావనం వరదాచార్యులుగారు, శ్రీ వేదాంతం భట్టరు వేంకట హనుమాచార్యులుగారు నైమిశారణ్యము-విఖనస మహాముని చరిత్రలపై ఉపన్యాసము లిచ్చినారు.

'వి' సమాచార్, చెల్లూరు.

◆ 5-9-2000 తేదీన వేపకాయలపాలెం ప్రాథమిక పాఠశాల ఉపాధ్యాయులు శ్రీ వేదాంతం వేంకట సూర్యనారాయణాచార్యులుగారిని జిల్లా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయులుగా గుర్తించి జిల్లా కలెక్టరుగారు సన్మానము చేసినారు.

◆ 22-10-2000 తేదీన తూ.గో.జిల్లా రామచంద్రపురం, కె.గంగవరం మండల వైఖానస సంఘ సర్వసభ్య సమావేశము జరిగినది. రాబోవు మూడు సం॥లకు నూతన కార్యవర్గమును ఎన్నుకున్నారు.

గౌరవాధ్యక్షులు	-	శ్రీమాన్ సుదర్శనం వెంకటాచార్యులు, గంగవరం
అధ్యక్షులు	-	శ్రీమాన్ అంగర శింగరాచార్యులు, కందులపాలెం
ప్రధాన కార్యదర్శి	-	శ్రీమాన్ అంగర లక్ష్మీ నరసింహాచార్యులు, గంగవరం
కోశాధికారి	-	శ్రీమాన్ వేదాంతం వేంకట సూర్యనారాయణాచార్యులు, నరసాపురపుపేట,
ముఖ్యసలహాదారు	-	శ్రీ బిక్కవోలు సూర్యచక్రవర్తి, రామచంద్రపురం మరియు పదకొండుమంది కార్యవర్గ సభ్యులు.

◆ పాత గుంటూరులో వేంచేసియున్న వేణుగోపాలస్వామివారి సన్నిధిలో శ్రీ విఖనసాచార్యులవారి జయంతి, 14-8-2000 సోమవారమున జరిగినది. గ్రామోత్సవం, వర్ష వర్ధన హోమము శాస్త్రీయముగా జరిగినవి. శ్రీమాన్ దీవి రామమూర్తి అధ్యక్షతన పండిత సన్మానము జరిగినది.

సన్మానితులు -- శ్రీమాన్ పండిత దీవి వేంకట రామాచార్యులు
శ్రీమాన్ రత్నాకరం రామం,
శ్రీమాన్ బృందావనం రామకృష్ణమాచార్యులు,
శ్రీ దీవి సీతారామమూర్తి, ఉత్తమ క్రీడాకారుడు.

గుంటూరు పట్టణ వైఖానసుల సమావేశం వైభవముగా జరిగినది.

◆ గొల్లపూడిలోని శ్రీ పోసాని నరశింహరావు చౌదరిగారి హైస్కూలునందు జిల్లా ఉత్తమ ఉపాధ్యాయ అవార్డు గ్రహీత శ్రీమాన్ దీవి జానకిరామాచార్యులుగార్ని 31-10-2000న శ్రీ వి. ప్రేమానందం, డి.ఇ.వో గారు సన్మానించిరి. ఆ సభలో, వైఖానస మహామండలి మరియు వైఖానస యూత్ ఫోరంవారు వారిని ఘనముగా సత్కరించిరి.

◆ 4-11-2000 తేది, గోవాడ గ్రామములోయున్న శ్రీ రుక్మిణీ సత్యభామా సమేత వేణు గోపాలస్వామివారి ఆలయములో అత్రి మహర్షి తిరునక్షత్రము, వైఖానస మహామండలి, చెఱుకుపల్లి వారిచే జరుపబడినది.

(వి. సమాచార్, మోపర్రు)

వి. సమాచార్, తిరుమల.

అత్రి మహర్షి తిరునక్షత్రము, తిరుమల

◆ తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానం వారిచే 4-11-2000 తేది శనివారంనాడు తిరుమలలోగల ఆస్థాన మండపములో అత్రి మహర్షి తిరునక్షత్రము వైభవముగా జరుపబడినది.

మొదట శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామి, శ్రీ అత్రి మహర్షి చిత్ర పటములకు పూజాది కార్యక్రమము జరిపి, శ్రీ వేంకటేశ్వర వేదాగమ పాఠశాల అధ్యాపకులు, విద్యార్థులచే స్తోత్ర పాఠము జరుపబడినది.

ఆ తరువాత జరిగిన తిరునక్షత్ర కార్యక్రమములో ఈ దిగువవారు పాల్గొన్నారు.

స్వాగతోపన్యాసము	–	శ్రీమాన్ దీవి విఖనసాచార్యులు, తిరుమల
సభాధ్యక్షులు	–	శ్రీమాన్ పరాశరం వెంకట రమణాచార్యులు, విజయవాడ.
ముఖ్య అతిథి	–	శ్రీమాన్ సీతారామ భట్టరుగారు, గోరూరు (కర్ణాటక)
ఉపన్యాసకులు	–	శ్రీమాన్ ఆర్. శేషాద్రి భట్టరుగారు, శీర్కాలి, (తమిళనాడు.)
		శ్రీమాన్ ఖండవిల్లి రాధాకృష్ణమూర్తిగారు, దూళ్ళ, (ఆంధ్ర)
		శ్రీమాన్ నారాయణం రాంబాబుగారు, పొన్నూరు,(ఆంధ్ర)
		చిరంజీవి A. రామాచార్యులు, (పుంగనూరు),
		వేదపాఠశాల విద్యార్థి, (7 సం॥లు.)

పండితులను తి.తి. దేవస్థానంవారు సన్మానించి, శ్రీవారి ప్రసాదమును, పారితోషికము యిచ్చినారు. వచ్చిన శ్రోతలకు ప్రసాద వినియోగము జరిగినది. ఈ రోజు తిరుమల శ్రీ వేంకటేశ్వరస్వామివారి ఆలయములో శ్రీ స్వామివారికి అదే సమయములో పుష్పయాగోత్సవము జరుగుట అత్యంత విశేషము. శ్రీ వైఖానస దివ్య సిద్ధాన్త వివర్ధనీ సభవారు ఈ అత్రి తిరునక్షత్రమునకు కోఆర్డినేటరుగా వ్యవహరించిరి.

◆ శ్రీ కరంజి ఆంజనేయస్వామివారి దేవస్థానం, బసవనగుడి, బెంగుళూరులో శ్రీమాన్ అర్చకం లక్ష్మీనారాయణాచార్యులుగారి ఆధ్వర్యములో 4.11.2000 తేదీన శ్రీ అత్రి మహర్షి ఆరాధన జరుపబడినది.

5.11.2000 తేదీన శ్రీ విఖనసాచార్య జయంతి జరుపబడినది. వేదపారాయణ, శ్రీ స్వామి తిరువీధి ఉత్సవము, ఆస్థానము, తదీయారాధన జరుపబడినది. పలువురు వైఖానసులు పాల్గొన్నారు. ఈ సందర్భముగా విఖనస తాంబూలము క్రింద శ్రీ వైఖానస ప్రభకు రు.101/-లు (నూట ఒక్క రూపాయి) విరాళముగా పంపినారు.

◆ 9-9-2000 తేది, హైదరాబాదులో శ్రీ ఆర్. శ్రీనివాసాచార్యులుగారు, లివర్‌మోరువారికి సన్మానము జరిగినది. శ్రీ భాష్యం రాధాకృష్ణమాచార్యులుగారు అధ్యక్షత వహించిరి. శ్రీ తమరిశ విఖనసాచార్యులుగారు హైదరాబాదులో మహామండలి తరపున భవన నిర్మాణమును గురించి వివరించారు. శ్రీ దీవి పార్థసారథి ప్రసాద్ వందన సమర్పణ గావించారు.

కార్తీక వన సమారాధనలు

◆ ఈ దిగువ ప్రదేశములలో 12-11-2000 తేదీన కార్తీక వన సమారాధనలు జరిగినవి. పలువురు వైఖానసులు కుటుంబములతో, వినోదములతో జరిపినారు.

తిరుపతి	:	శ్రీ విఖనస పీఠంవారిచే తిరుపతి కపిలతీర్థంవద్దగల దివ్యారామం శ్రీ విఖనసవనం అనే ఉద్యానవనములో జరుపబడినవి.
తెనాలి	:	శ్రీ వైఖానస యూత్‌ఫోరం వారిచే సంగం జాగర్లమూడిలో శ్రీ సంగమేశ్వరస్వామి వారి ఆలయములో జరుపబడినవి.
హైదరాబాదు	:	ఆంధ్రప్రదేశ్ శ్రీ వైఖానస మహామండలివారిచే కేశవ్ మెమోరియల్ గరల్స్ హైస్కూల్, హిమాయత్‌నగర్‌లో జరుపబడినవి.

'వి' సమాచార్, హైదరాబాదు.

శ్రీ వైఖానస ఆలయ దర్శిని

'వి' సమాచార్, కారంచేడు.

1. **నాయుడూరిపాలెం**, కారంచేడు మండలం, ప్రకాశం జిల్లా.
ఆలయము - శ్రీ కోదండరామస్వామివారు (పాలరాతి విగ్రహము).
మరియు ఆంజనేయస్వామివారు.
అర్చకులు - రొంపిచర్ల వారు. ఒక్క వైఖానస కుటుంబము మాత్రమే కలదు.

2. **తిమిడితపాడు గ్రామం**, కారంచేడు మండలం, ప్రకాశం జిల్లా.
ఆలయము - రుక్మిణీ, సత్యభామా సమేత శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారు
మరియు శ్రీ ఆంజనేయస్వామివారు.
అర్చకులు - పర్చూరు వారు.

'వి' సమాచార్, మోపర్రు.

3. **పూనూరు గ్రామం**, యద్దనపూడి మండలం, ప్రకాశం జిల్లా.
ఆలయము - రుక్మిణీ, సత్యభామాసమేత శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారు,
మరియు శ్రీ ప్రసన్నాంజనేయస్వామివారు.
కాలము - చోళరాజులనాటిది
పునరుద్ధరించినది శ్రీ రాజా వెంకటాద్రినాయుడుగారు.
అర్చకులు - దీవివారు, వేదాంతంవారు. ఆరు వైఖానస కుటుంబములు కలవు.

వి. సమాచార్, కొడాలి.

4. **కొడాలి**, ఘంటసాల మండలం, కృష్ణాజిల్లా.
ఆలయము - శ్రీ భూ సమేత వేణుగోపాలస్వామివారు,
అర్చకులు - రొంపిచర్లవారు, రెండు వైఖానస కుటుంబములు.
విశేషము - మనుష్యులకుగాని, పశువులకుగాని, జబ్బుచేసినచో, శ్రీ స్వామివారికి పూజ చేయించిన తగ్గిపోవుననే విశ్వాసము అక్కడి ప్రజలలో కలదు.

5. **వలివేరు** -

గుంటూరుజిల్లా, చుండూరు మండలములోగల వలివేరు గ్రామమునందు శ్రీ రుక్మిణీ సత్యభామ సమేత శ్రీ వేణుగోపాలస్వామివారి దేవస్థానము కలదు.

ఈ దేవాలయమునందు వేణులోలుడు అయిన శ్రీ స్వామివారు, కుడి ఎడమల రుక్మిణి, సత్యభామ దేవేరులు, స్వామివారి చెంత శ్రీ విఖనసస్వామి, ఎదురుగా శ్రీ ప్రసన్నాంజనేయస్వామి విగ్రహములు కలవు. ఈ దేవాలయంలో క్రీ. శ. 11, 12వ శతాబ్దములకు చెందిన శిలా, చారిత్రక ఆధారములు కలవు.

ముకుందమాల

నాస్థాధర్మే నవసునిచయే నైవకామోపభోగే
యద్యద్భవ్యం భవతు భగవన్ పూర్వ కర్మానురూపమ్
ఏతత్ప్రార్థ్యం మమ బహుమతం జన్మజన్మాంతరేపి
త్వ త్పాదామ్భోరుహ యుగ గతా నిశ్చలా భక్తిరస్తు.

- శ్రీ కులశేఖరాళ్వారు.

భావము- ధర్మార్థ కామాలపై నాకు ఆపేక్షలేదు.నాకు పూర్వ కర్మానురూపంగా ఎంత లభిస్తే అంతే చాలు. నా ప్రార్థన యేమంటే ఎన్నెన్ని ఏయే జన్మలెత్తినా నీ పాదారవిందాలపై భక్తి స్థిరంగా నిలచివుండటమే నాకు కావలసింది.

రామాయణ మణిదీపం

(గత సంచిక తరువాయి)

రచన : శ్రీ ఆచార్య నరసింహ, సికింద్రాబాద్.

శ్రీ రాముని అష్టమగుణ ప్రశంస :-

''సర్వభూతేషు కో హితః'' అనేది వాల్మీకియొక్క ఎనిమిదవ ప్రశ్న.

''సర్వభూతములయందు ఎవరు హితుడు?'' అని. ప్రియము, హితము అనే పదాలు మనకు గోచరిస్తుంటయ్. ప్రియమైనది హితంకాకపోవచ్చు. మనకు ప్రియమైన మధుర పదార్థాలు హితంకాకపోవచ్చు, మన శరీరానికి. మందులు (ఔషధాలు) ముందుగా మనకు అహితంగా గోచరించినా దర్మిలా శరీరానికి సుఖాన్ని కలుగచెయ్యవచ్చుకదా! ''యుధౌషధం స్వాదు హితంచ దుర్లభం'' అంటారు. అంటే సుహృత్తు, విద్వాంసుడు అయినవాడు, ఔషధం స్వాదుగావుండేది హితం అయినది దుర్లభం అంటారు. శ్రీరామచంద్రుడు అందరికీ ప్రియపరుడు. హితపరుడున్నూ మరి. రోగికి మందు అప్రియం అయినప్పుడు పాలలో కలిపికాని, తేనెలో కలిపికాని యిస్తే ప్రియము, హితంకూడా అవుతుంది. ఆ విధంగానే శ్రీరామచంద్రుడు సుగ్రీవుడు తన కర్తవ్యాన్ని మఱచినప్పుడు లక్ష్మణస్వామిని పంపి నిష్ఠురమైన వాక్యాన్ని వినిపింపచేస్తాడు. కిష్కింధకాండలో ''హితంచ పథ్యంచ నయు ప్రసక్తః ససామ ధర్మార్ధ సమాహితంచ, రామః వాక్యముమువాచ'' అంటారు. అంటే శ్రీరామచంద్రుడు, హితము, పథ్యము, నయప్రసక్తము, ధర్మార్ధ సమాహితం అయిన వాక్యాల్ని పలికాడు అని. సుగ్రీవుడు సీతాన్వేషణ మరిచి చరించే సమయంలో ఆయన ప్రవచించిన వచనపరంపర:-

1. ''స్వకార్యంవుండి ఆశ్రయించిన యోగ్యుల విషయంలో అంతకుముందే తనకు ఉపకారం చేసినవారికి ప్రత్యుపకారం చేస్తానని వాగ్దానంచేసి, తాను వారి కృత్యాన్ని చెఱచువాడే పురుషాధముడనేది ప్రాజ్ఞులమతం.''
2. ''ఇచ్చిన మాటను నెఱవేఱ్చటానికి పాపంచెయ్యవలసివచ్చినా, పుణ్యంచెయ్యవలసివచ్చినా చేసి మాటను నిలుపుకున్నవాడే పురుషోత్తముడు అవుతాడు. కీర్తి, ప్రతిష్ఠల్ని పొందుతాడు.''
3. ''తనకార్యం నెఱవేర్చి, మేలుచేసిన మిత్రుని మఱచిన కృతఘ్నుడికి పుట్టగతులు వుండవు. వాని శవాన్ని కుక్కలు, గ్రద్దలు, నక్కలుకూడా తినవు. ఆ శవం వంకనైనా చూడవు.''

ఇది సూత్రప్రాయంగా శ్రీరాముడిచేత చెప్పబడిన నీతి.

4. ఈ ప్రకారంగా, ఓ లక్ష్మణా, సుగ్రీవుడితో చెప్పు:- ''నా వింటి శౌర్యాన్ని ఆయన చవిచూడటానికి అభిలషిస్తున్నాడని, సజ్జీభూతంచేసి భయంకరంగా లాగగా పిడుగులుకక్కే నా అల్లె త్రాటి భయంకర ధ్వనిని ఆయన వినగోరుతున్నాడని, నా సప్త సాలభంజనం, (పాదాంగుష్ఠంతో దుందుభి కాయాన్ని యోజనశతం విసరటం) వాలి సంహారం తెల్సికూడా నన్ను అలక్ష్యం చేస్తున్నాడని. తన అక్కఱ తీరి సుఖంమరిగి తనకర్తవ్యాన్నే మఱచిపొయ్యాడని. అందుకు తగిన ప్రతిఫలం అనుభవిస్తాడని''.
5. ''వాలి నిర్గమించిన మార్గం వెతుక్కోటం యుక్తంకాదని''
6. ''తాను చేసిన ప్రతిజ్ఞను నిలుపుకోకపోతే పరిణామాలు చాలా తీవ్రంగా వుంటయ్, బంధు సహితంగా నిన్ను సంహరించి తీరటం జరుగుతుంది''; ''త్వదగ్రజాని చూడగోరకు, నిశిత బాణఘాతంచే ధరయందు త్రెళ్లి.''

ఈ విధంగా శ్రీరాముడు సుగ్రీవుని హితంకోరి లక్ష్మణస్వామిద్వారా తనవచనాల్ని వినిపింపచేస్తాడు.

సీతాదేవిని అగ్నిప్రవేశం చేయించటంలోను ఆయన హితాన్నే (ఆమె హితాన్నే) అభిలషించాడని ప్రాజ్ఞోక్తి. సీతాదేవి విషయంలో (యుద్ధం పరిసమాప్తి అయ్యాక), శ్రీరాముని ప్రవర్తన గమనించండి:-

శ్లో॥ ''ప్రాప్త చారిత్ర సందేహా, మమ ప్రతిముఖేస్థితా।
దీపో నేత్రాతురస్యేవ, ప్రతికూలాసి మే దృఢమ్॥'' అంటాడు.

''నువ్వు లోకులు సందేహించే చరిత్రగలదానవు అయ్యావు. కళ్లు కలిగినవానికి దీపం ఎల్లా బాధాజనకమో అల్లాగే నువ్వూ నాదగ్గఱ బాధాజనకంగా వున్నా''వంటాడు. (అంతకుముందు మిత్రుల సాయంవల్ల శత్రునిరసన చేసింది నిన్ను గ్రహించటానికి కాదంటాడు). కళ్లుకలిగిన వాని ముందున్న దీపానికి ఏ దోషంలేదు. దోషం వున్నది మానవుని (ఆ దీపం చూసే మానవుని) కళ్లయందే. అల్లాగే దోషం ఆమెయందులేదని ''అపవాదు వస్తుందనే భయం అనే దోషం ఆయనయందేవున్నట్లు సువ్యక్తమయితీరుతుంది.

తదనంతరం ''శ్లో॥ నహిత్వాం రావణో దృష్ట్వా, దివ్యరూపాం, మనోరమాం
మర్షయేత చిరంసీతే।, స్వగృహే పరివర్తినీమ్॥'' అంటాడు.

''దివ్యమైన రూపంగల, మనోరమ అయిన ఆమెను, దుష్కామదోషభూయిష్ఠుడు అయిన రావణాసురుడు తన గృహంలో చిరకాలంవున్న ఆమెను, అనుభవించకుండావుంటాడా'' అనే సందేహాన్ని వ్యక్తంచేస్తాడు. ఆమెవున్నది అశోకవనంలోకాని రావణుని గృహంలోకాదు. ఆ ప్రక్కనే ఒక ప్రాసాదంకూడా వుంది. ఆ భవనం బహుశః రావణాసురుని విలాస మందిరం అయివుండచ్చు అని మనం భావించాలి. దూతగా వెళ్లిన హనుమంతుడు ''దృష్టాసీతా'' అనిచెప్పి తదనంతరం 65 సర్గలో (సుందరాకాండ) ''రావణాంతఃపురేరోధం రాక్షసీభిశ్చ తర్జనం'' (రావణుని అంతఃపురంలోవున్న విషయం రాక్షసస్త్రీల తర్జనం) అనివచిస్తాడు. ''తత్రదృష్టామయా సీతా రావణాంతఃపురేసతీ''. ''అక్కడ రావణుని అంతఃపురంలో నాచేత సీత చూడబడింది'', అని వచిస్తాడు. ఆమె రావణుని అంతఃపురంలో వుందని హనుమంతుని వాక్యాన్ని ఆధారంగా చేసుకొనే రాముడు ''స్వగృహేపరివర్తినీమ్'' అని అంటాడు. హనుమంతుడు సీతాదేవిని చూసింది అశోకవనంలో కాని ఆయన నివేదించింది ఆమెను చూసింది, ఆమె వున్నదీ రావణాంతఃపురంలో అని. రాముడికి అనుమానం రావటాన్కి కారణం హనుమంతుని సందేశమే. ఆయన షట్శాస్త్రకోవిదుడు. ఆయనవాక్కునే రాముడికి సీతాదేవి విషయంలో అనుమానానికి ఆస్కారం కలిగించివుండాలి అనేది సుస్పష్టం. ఇక్కడ రాముడు శుద్ధ అనుమానస్థుడని బోధపడటం సహజమే. ఆయన ఆమెయందు స్నేహమోహాలు కూడా లేవంటాడు. ఆయన తానే దైవకృతం అయిన దోషాన్ని తన పౌరుషంచేత జయించానంటాడు. అల్లాగే సీతకూడ తాను రావణాసురుణ్ణి తాకటం (రావణాసురుడు ఆమెను బలవంతంగా తీసుకువెడతాడుకదా) తనసమ్మతిన జరిగిందికాదంటుంది. తాను మూర్ఛపోయిన దశలో రావణుడు తనని బలవంతంగా గ్రహించాడు అంటుంది. ఈ విషయంలో 'దైవమే దోషకారి' అంటుంది. ఇతరుల భావం దుష్టంఅని దానికి తనను దండించటం న్యాయసమ్మతం కాదంటుంది. సంశయంతోకూడుకున్న దోషం దండనార్హం కాదంటుంది. కిష్కింధలో ఆమె తన ఆభరణాల్ని వేసే సమయానికి ఆమెకు పూర్తిగా

స్పృహవచ్చి వుండాలి. ఇదంతా వాళ్లు ముందుగానే నిర్ణయించుకున్న (అవతారానికి ముందుగానే) మార్గంగానే గోచరిస్తుంది. ఆమె ఎంతచెప్పినా రాముడు వినడు. ఆమెకు అగ్నిపరీక్ష తప్పలేదు. లోకహితాన్ని ఆశించే శ్రీరామభద్రుడు ఆమెచేత అగ్నిపరీక్ష చేయించాడు అంటారు ప్రాజ్ఞులు. ఆ అగ్నిపరీక్షే తదనంతరకాలంలో నిప్పులు త్రొక్కటం అనే ఆచారంగా మారింది అని అంటారు. అది ఆనాటి హితం. ఈనాటి హితం వేరు. ఆనాటి ధర్మం వేరు. ఈనాటి ధర్మంవేరు. దేనికైనా కాలమాన ప్రభావంనుండి తప్పించుకోవటం కష్టంకదా!

''పుస్తకం, వనిత, విత్తాలు'' పరహస్తగతం అయినప్పుడు తిరిగి వచ్చినప్పుడు జీర్ణం, భ్రష్టాచఖండశః గా వుంటయ్ అనేది ఆనాటిదేమో అనిపిస్తుంది. అథవా దీనికి ఆధారం ఆనాటి దేమో అని అనిపించకమానదుకదా!.

ఇంక రామరావణుల ప్రథమయుద్ధంలో రామచంద్రుడు, వజ్రపాతాశనిసన్నిపాతాల వల్ల, వజ్రపాతంకాని, పిడుగుపాటు కాని తనమీదపడినా చలించని రావణాసురుణ్ణి, తన బాణాలచేత మిక్కిలి బాధను అనుభవింపచెయ్యగా, రావణాసురుడు తనచేతి వింటిని నేలమీద పడవేస్తాడు. రామబాణం ఆయన కిరీటాన్ని నేలపడకొడ్తుంది. కిరీటంపోతే ప్రభుత్వం పోయినట్లేకదా. రాముడు ఆసమయంలో రావణుణ్ణి చంపక;

''గచ్ఛానుజానామి రణార్దితస్త్వం, ప్రవిశ్య, రాత్రించరరాజ। లంకామ్।
అశ్వాశ్య, నిర్యాహి। రథీచ, ధన్వీ, తదాబలంద్రక్ష్యసిమే రథస్థః॥'' అంటాడు.

(నీకు అనుజ్ఞ యిస్తున్నాను. నువ్వు రణంలో అల్సిపొయ్యావు. ఓ రాత్రించరరాజా (రావణా, రాక్షసరాజా అయిన రావణా), లంకను ప్రవేశించి, సేదదీరి, రథివై ధనుర్బాణాల్తో తిరిగిరా. అప్పుడు నాబలాన్ని (నా ప్రతాపాన్ని) చూద్దువుకాని. అని యింటికి పంపుతాడు. అల్లా పంపటం రావణాసురుని హితం కోరే. రావణుని మనస్సు మారుతుందేమోనని ఆశకదా, శ్రీరామచంద్రుడిది. ''స్వభావో దురతిక్రమః'', రావణుని స్వభావం మారనిది. అందువల్లనే రెండవసారి యుద్ధంలో రావణాసురుడు ప్రాణాల్నికోల్పోతాడు.

''సర్వభూతేషుకోహితః'' అనేదానిని ఆధారంగా చేసుకొనే శ్రీకృష్ణపరమాత్మ ''సమోహం సర్వభూతేషు, నమేద్వేష్యోస్తి నప్రియః'' అంటాడు. అంటే ''నేను సర్వభూతముల యందు సమానభావం కల్గివుంటాను. నేను ద్వేషించే వాడులేడు, ప్రియుడూ లేడు'' అని.

శ్రీరామచంద్రుడు శరణాగతిచేసిన :-

''సర్వలోకశరణ్యాయ రాఘవాయమహాత్మనే।
నివేదయతమాం క్షిప్రం విభీషణముపస్థితమ్॥ అని.

అంటేసర్వలోక శరణ్యుడు, మహాత్ముడు అయిన రాఘవుని నిమిత్తం - నన్నుగురించి తత్క్షణమే నివేదించండి, విభీషణుడు వచ్చివున్నాడని. విభీషణునియందు, అయోధ్యావాసులయందు, వశిష్ఠ, విశ్వామిత్రాది గురువులయందు, పక్షిరాజా అయిన జటాయువునందు, సుగ్రీవాది వానరులయందు, రాక్షసుల విషయంలోను హితబుద్ధినే ప్రదర్శించాడు.

''సర్వభూతేషు కోహితః'' అనేది ఆయన విషయంలో సార్థక్యతని సంతరించుకొంది.

శ్రియైనమః

శ్రీ వైఖానసాచార్య పరంపరానుసంధాన క్రమము.

ఇది

బందరు వాస్తవ్యులు; శ్రీమద్విద్వాన్

తిరుమల పెద్దింటి నృసింహాచార్యులు వారిచేత పరిష్కరింపబడి

మేనేజరు, [illegible]

THE MARY PRESS, RAYAVARAM

పిఠాపురము, పెద్దింటి లక్ష్మణాచార్యులు వారి ద్రవ్యసహాయమున

మొదటి కూర్పు 2000.

రాయవరము,

శ్రీ మేరీ ముద్రాక్షరశాలయందు ముద్రింపబడి

కొమరిపాలెం, పెద్దింటి నారాయణాచార్యులు గారివలన ప్రకటింపబడినది.

1914-జూన్.

కాపీరైటు- రిజిస్టరు. వెల రు 0-1-0.

శ్రీయైనమః
శ్రీధరాయనమః
శ్రీమతే మహావేదాన్తదేశికాయనమః

శ్రీ వైఖానసాచార్య పరంపరానుసంధాన క్రమః..---..---..

శ్లోకావళి

కల్యాణంనోవిధత్తాం కలుషకలిమృషాదంభ సంస్తంభనామా।
శ్రీమాన్ శ్రీశేషశైలేకృతవసతి రసౌవేంకటేశోఽఖిలేశః॥
యత్పాదద్వంద్వసేవాఽధిగతనిజపదా బ్రహ్మ రుద్రాదిదేవా
యస్మైలక్ష్మీ రజస్రంస్పృహయతిభగవత్యార్త రక్షైకదీక్షా॥

సమున్నతపయోధరోల్లసితచారుహార ప్రభావిభాసిత నతాననాహార విరించి ముఖ్యాంగనాః
భజంతిభవముక్తయే విభవగుప్తయేఽవాప్తయే శ్రియామపి చతాం శ్రియంవయమపి
శ్రయేమాఽశ్రయాం॥

పరమాత్మ వచఃప్రచోదితోయం పరమామ్నాయమయేనచేతసాఽర్యం
పరమార్థవిదంససర్జవేధాః పరమైకాంతిగురుంతమాశ్రయామః॥
శ్రవణేప్రవణో జగత్ప్రతౌయ శ్రవణాలంకృతిపుణ్యనామధేయః
ఉదభూన్నభసిస్స్వయంభువోఽగ్రేసదయన్తంప్రణమామివేదరాశిం
మునిభిస్సముపాసితాంఘ్రియుగ్మో వినతాఘౌఘవినాశితత్వవాదః
జనతాభవసింధుకర్ణధారో వినతీస్స్వీకురుతాద్యతీశ్వరోనః
పరమాత్మహరిప్రపత్తియోగః పరమేణైవసమాధినాసమీక్ష్య
పరమఃపరమేణయేనదత్తః పరమైకాంతికురుంతమాశ్రయామః
కరుణామయశుద్ధసత్వచిత్తం తరుణార్కచ్ఛవిసన్నిభప్రకాశం
శరణాగతిసాధుపారిజాతం శరణం యామపురాణవైష్ణవార్యం
భవసాగరతారకం యదీయంభగవచ్ఛాస్త్రముశంతివేదవిజ్ఞా
భగవత్పదసక్తచిత్తవృత్తిం భగవన్తం విఖనోమునింస్తుమస్తం
పరమంపదమేతుముత్తమానాం పరమంవక్తిపరంపరాగురూణాం
శరణం విఖనోమునేర్మహార్హం చరణం యత్తదుదార మాశ్రయామః
యదుదీరతవిగ్రహార్చనాంతే విదురిష్టప్రతిపత్తిభక్తియోగః
సులభస్సుఖసాధనంవిముక్తైః సులభంలోకగురుంతమాశ్రయామః
వినుతంభృగుకశ్యపాదివిజ్ఞైర్వినతైర్వేదవిదుత్తమైర్మునీన్ద్రైః
విఖనోముని పాదపద్మయుగ్మం విదుషా మాశ్రయమాశ్రయే ముముక్షైః
శ్రీ వేంకటపతిపూజాసంసక్త శ్రీనివాసమఖినార్పాం
దత్తాంస్తుతిరత్నమయీం మాలామంగీకరోత్విమాం విఖనాః
శ్రీమన్నారాయణందేవం లక్ష్మీయుక్తంసనాతనం
విష్వక్సేనాభిదం శ్రీమద్విఖనో మునిమాశ్రయే॥
ఏకాయనీమహాశాఖా మూలంపరమవైదికం
భృగ్వాదీనాం వైష్ణవం యచ్ఛాస్త్రముపదిష్టవాన్॥
తచ్ఛిష్యాన్ వాలఖిల్యాదీన్ సనకాదీంశ్చయోగినః।
భృగుంమరీచి మత్రించ కశ్యపంచ మహామునిం॥
వశిష్టం జమదగ్నించ దక్ష మంగిరసం తథా।
భృగ్వాదిశిష్యంహారీతం భగవచ్ఛాస్త్రపారగం॥
తచ్ఛిష్యం మహాత్మానం మార్కండేయమునీశ్వరం।
తచ్ఛిష్య మారుణింవన్దే శ్వేతాశ్వతరయోగినం॥
తచ్ఛిష్యం తస్యశిష్యంచాథర్వణం యమినాంవరం।
తచ్ఛిష్యం పిప్పలాదంచ భగవచ్ఛాస్త్రపారగం॥
తచ్ఛిష్యంసత్యకామాఖ్యం తచ్ఛిష్యంగార్గ్యముత్తమం।
వాజప్రవసనామానం తచ్ఛిష్యం మునిపుంగవం॥
నచికేతోమునింతస్య శిష్యంబ్రహ్మపరాయణం
వామదేవమృషింతస్య శిష్యంతచ్ఛిష్యముత్తమం॥
వరుణం బ్రహ్మవిచ్ఛ్రేష్ఠం తచ్ఛిష్యంభృగునామకం
తచ్ఛిష్యంకాశ్యపంకణ్వం తచ్ఛిష్యం శాకలంమునిం॥

తచ్ఛిష్యం దృప్తబాలాకిం తచ్ఛిష్యం బాష్కలంమునిం
మాండూక్యమపితచ్ఛిష్యం తచ్ఛిష్యం చ్యవనమ్మునిం॥
అగ్నివైశ్వంచతచ్ఛిష్యం శిష్యం శిష్యంకౌషీతకింతతః
తచ్ఛిష్యంగాలవంతస్య శిష్యంమారీచియోగినం
హిరణ్యకేశినంతస్య శిష్యంతచ్ఛిష్యగోభిలం
శాతాతపాఖ్యంతచ్ఛిష్య మృషింవేదవిదాంవరం॥
మేధాతిథింమహాత్మానం తచ్ఛిష్యంకఠయోగినం
జాబాలంతస్యశిష్యంచ తచ్ఛిష్యంసుతపోమునిం॥
శిష్యంనారాయణంతస్య తచ్ఛిష్యంనారదంతథా
తచ్ఛిష్యంచమహాశాలం శౌనకంయమినాంవరం॥
దత్తాత్రేయంచతచ్ఛిష్య మృషింసంయమినాంవరం
తచ్ఛిష్యంసుక్రతుంతస్య శిష్యంక్రతుమహామునిం॥
తచ్ఛిష్యంశరభంగంచ తచ్ఛిష్యంచ సుతీక్ష్ణకం
తచ్ఛిష్యం ధర్మిణంతస్య శిష్యంధర్మభృతంమునిం
శతానందంచతచ్ఛిష్యం తచ్ఛిష్యంబ్రహ్మవర్చసం
తచ్ఛిష్యం సువ్రతంశాంతం తచ్ఛిష్యంధౌమ్యమేవచ॥
సుమేధనంచతచ్ఛిష్యం శిష్యంతస్యాత్మవేదినం
పరాశరమునింతస్య శిష్యంతచ్ఛిష్యముత్తమం॥
శ్రీవేదవ్యాసమనఘం తచ్ఛిష్యం శుకయోగినం।
దేవవ్రతంచతచ్ఛిష్యం తచ్ఛిష్యం విష్ణువర్ధనం॥
నారాయణాఖ్యం తచ్ఛిష్యం తచ్ఛిష్యం కేశవంతథా
తచ్ఛిష్యం శ్రీనృసింహార్యం రాఘవార్యమతఃపరం॥
యశోదానందనాచార్యం తతస్తచ్ఛిష్యముత్తమం
శ్రీకృష్ణసూరిణంతస్య శిష్యంమాధవపండితం॥
తచ్ఛిష్యంశ్రీదేవనాథం వేదవ్యాసగురుంతతః
విప్రనారాయణంవందే తచ్ఛిష్యం భగవత్ప్రియం॥
శ్రీలక్ష్మీనాథభట్టార్యం తచ్ఛిష్యం శృతికోవిదం
శ్రీలక్ష్మీవల్లభాచార్యం ప్రాజ్ఞమేకాంతినంతథా॥
శ్రీరామచన్ద్రమభినం తచ్ఛిష్యం బ్రహ్మపారగం
క్షీరాబ్ధిశయనాచార్యం తచ్ఛిష్యం వైష్ణవోత్తమం॥
శ్రీకాంతభట్టాచార్యంచ తచ్ఛిష్యం తత్వవేదినం
శేషాచలాధీశగురుం తచ్ఛిష్యం శ్రీపతిప్రియం
తచ్ఛిష్యం కేశవాచార్యం మీమాంసావృత్తి దేశికం
తచ్ఛిష్యం శ్రీనృసింహార్యం భారద్వాజం బుధోత్తమం॥
తచ్ఛిష్యం శ్రీరాఘవార్యం తచ్ఛిష్యం రామయోగినం
గోవిందార్యంచ తచ్ఛిష్యం తచ్ఛిష్యం కృష్ణపండితం
తచ్ఛిష్యం రంగనాథార్యం తచ్ఛిష్యం రామపండితం

తచ్ఛిష్యం వరదాచార్యం తచ్ఛిష్యం పురుషోత్తమం
వాజపేయినృసింహార్యం తచ్ఛిష్యం యజ్వమండనం
తచ్ఛిష్యంభాస్కరంభట్టం ప్రపన్నజనభూషణం
అనూచానంచ తచ్ఛిష్యం శ్రీపతిబ్రహ్మపారగం
తచ్ఛిష్యం శ్రీనృసింహార్య సోమయాజినముత్తమం
పరమైకాంతినంతస్య శిష్యం సుందరయాజినం
తచ్ఛిష్యం శ్రీకృష్ణసూరి యజ్వానం భగవత్ప్రియం
వసన్తయాజినంతస్య శిష్యంబ్రహ్మవిదాంవరం
అనంతార్యంమహాత్మానం తచ్ఛిష్యం యమినాంవరం
తచ్ఛిష్యం చాప్యనంతార్య యజ్వానంవైష్ణవోత్తమం
శ్రీగోవిందార్య యజ్వానం తచ్ఛిష్యం బ్రహ్మపారగం
తచ్ఛిష్యం శ్రీనివాసార్యం సర్వవేదాంతదేశికం
పారమాత్మికమంత్రాణాం వ్యాకర్తారం మహాగురుం
సర్వతంత్రస్వతంత్రంశ్రీ భాష్యకారంభజేర్మహుః॥
విప్రనారాయణాచార్యం తచ్ఛిష్యం వైష్ణవోత్తమం
వసంన్తయాజినంతస్య శిష్యంచానంతనామకం
తతస్తిరుమలాచార్యం శ్రీనివాసార్చనేరతం
తచ్ఛిష్యం శ్రీనివాసార్యం శ్రీనివాసకృపాస్పదం
శ్రీమద్రామాయణాదీనాం వ్యాకర్తారంమహామతిం
ధ్వనిప్రస్థానపరమాచార్య ఇత్యపివిశృతం
తచ్ఛిష్యం వేంకటాచార్యం గోవిందార్యమతఃపరం
గోపాలార్యంచ తచ్ఛిష్యం యోతనోత్రీతయేహరేః॥
శ్రీవైఖానససూత్రానుక్రమణిం మణిసంనిభాం
భగవచ్ఛాస్త్రతత్వార్థ మంజూషాం తత్వదీపకాం
తచ్ఛిష్యంకృష్ణమాచార్యం కలాన్యాసగురుంహరేః॥
తచ్ఛిష్యం పెరుమాళార్యం సారసంగ్రహదేశికం
తతోభాగవతాచార్యం యోకార్షీద్వైష్ణవామృతం
తచ్ఛిష్యంశ్రీనృసింహార్యం వైవాహికగురుంహరేః॥
రామానుజార్యం తచ్ఛిష్యం యోతనోచ్ఛ్రుతిసంగ్రహం
ద్వాదశోపనిషద్వ్యాఖ్యాం గంభీరాం బ్రహ్మదర్శినీం
తతోస్మదాచార్యపాదాన్ ప్రణమామిసహస్రశః॥
భక్తైర్భాగవతైశ్చైవ పరమైకాంతిసత్తమైః।
వైఖానసైర్మహాభాగై రనూచానైశ్చశోభితాం
శ్రీలక్ష్మీవల్లభారంభాం విఖనో మునిమధ్యమాం
అస్మదాచార్య పర్యంతాం వందేగురుపరంపరాం॥

శ్రీ శ్రీనివాసోవిజయతామ్.

విఖనస తాంబూలములు

•• గుంటూరుజిల్లా ఖాజీపాలెం వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ వేదాంతం పాండురంగాచార్యులుగారి పుత్రుడు చి॥ అనంత శ్రీనివాస చక్రవర్తి-పద్మావతి దంపతులకు పుత్రోదయాన్ని పురస్కరించుకొని జగ్గయ్యపేటలో చిరంజీవికి జరిగిన నామకరణ మహోత్సవ సందర్భంగా శ్రీ వైఖానస ప్రభకు విఖనసతాంబూలం రు.100లు వి.సమాచార్ తెనాలి విలేఖరి ద్వారా అందజేసినారు. చిరంజీవికి మా శుభాశీస్సులు.

•• హైదరాబాద్, బి.హెచ్.ఇ.యల్. వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ శ్రీభాష్యం అనంతా చార్యులు- శ్రీమతి లక్ష్మీసుజాత దంపతుల జ్యేష్ఠ పుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥శేషు సునీత- చి॥గోపాల్ దంపతుల పుత్రిక చిరంజీవికి ది.2-3-2000న జయశ్రీ అని నామకరణము ది.12-10-2000న అన్నప్రాశన జరిగినవి. పై రెండు సందర్భములను పురస్కరించుకొని శ్రీ వైఖానస ప్రభకు విఖనసతాంబూలం రు.116లు శ్రీ యం.ఆర్. ప్రసాద్ గారి ద్వారా అందజేసిరి. చి॥ జయశ్రీకి మా శుభాశీస్సులు.

•• హైదరాబాద్, బి.హెచ్.ఇ.యల్. వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ శ్రీభాష్యం అనంతా చార్యులు- శ్రీమతి లక్ష్మీసుజాత దంపతుల ద్వితీయ పుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥ లక్ష్మీనీరజ- చి॥ రఘు దంపతుల పుత్రికకు ది.18-9-2000న బారసాల జరిగి చిరంజీవికి మనోజ్ఞ అని నామకరణము చేసిన శుభసందర్భంలో శ్రీ వైఖానసప్రభకు విఖనసతాంబూలం రు.58లు శ్రీ యం.ఆర్. ప్రసాద్‌గారిద్వారా అందజేసిరి. చి॥ మనోజ్ఞకు మా శుభాశీస్సులు.

•• హైదరాబాద్ ఆల్వాల్ వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ నారాయణం భావప్రసాద్- శ్రీమతి పద్మల ద్వితీయ పుత్రుడు చి॥ రఘు- శ్రీమతి నీరజల పుత్రికకు ది.18-9-2000న బారసాలజరిగి చిరంజీవికి మనోజ్ఞ అని నామకరణం జరిగిన శుభసందర్భంలో శ్రీవైఖానసప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు.58లు శ్రీ యం.ఆర్. ప్రసాద్‌గారిద్వారా అందజేసిరి. చి॥ మనోజ్ఞకు మా శుభాశీస్సులు.

•• హైదరాబాద్, బి.హెచ్.ఇ.యల్, వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ అగ్నిహోత్రం నరసింహాచార్యులుగారి పుత్రిక శ్రీమతి అరుణ- డా॥రఘు దంపతుల పుత్రిక చి॥ బేబి అపర్ణకు ది.9-10-2000న అన్నప్రాశన జరిగిన శుభసందర్భంలో శ్రీవైఖానసప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు. 101లు శ్రీ యం.ఆర్. ప్రసాద్‌గారి ద్వారా అందజేసిరి. చి॥ అపర్ణకు మా శుభాశీస్సులు.

•• హైదరాబాద్ బి.హెచ్.ఇ.యల్. వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ A.V. రాఘవాచార్యులు- రాధారాణి దంపతుల ఏకైక పుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥ రజనీకుమారిని హైదరాబాద్ అశోక్‌నగర్ వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ D.P.V. ఆంజనేయమూర్తి-దేవకిదేవి దంపతుల జ్యేష్ఠపుత్రుడు చి॥ లక్ష్మీ వెంకట పవనకుమార్‌కు యిచ్చి ది.12-10-2000న హైదరాబాద్, కచ్ భవన్‌లో వివాహము జరిగిన శుభసందర్భంగా కన్యాదాతలు, శ్రీవైఖానసప్రభకు విఖనసతాంబూలం రు.116లు శ్రీ యం.ఆర్. ప్రసాద్‌గారి ద్వారా సమర్పించిరి. నూతన వధూవరులకు మా శుభాశీస్సులు.

•• హైదరాబాద్, అశోక్‌నగర్ వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ D.P.V. ఆంజనేయమూర్తి- శ్రీమతి దేవకిదేవి దంపతుల జ్యేష్ఠపుత్రుడు చి॥ లక్ష్మీ వెంకట పవన్‌కుమార్‌కు, బి.హెచ్.ఇ.యల్. వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ A.V. రాఘవాచార్యులు- శ్రీమతి రాధారాణి దంపతుల ఏకైక పుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥ రజనీకుమారిని యిచ్చి ది.12-10-2000న హైదరాబాద్ కచ్ భవన్‌లో వివాహము జరిగిన శుభసందర్భంలో వరుని తండ్రి శ్రీ వైఖానసప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు.116లు శ్రీ యం.ఆర్. ప్రసాద్‌గారిద్వారా సమర్పించిరి. నూతన దంపతులకు మా శుభాశీస్సులు.

•• కృష్ణాజిల్లా, కమ్మనమోలు వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ దీవి గోపాలకృష్ణమాచార్యులుగారి కనిష్ఠ పుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥ మాధవీలతను, కృష్ణాజిల్లా రెడ్డిపాలెం వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ ఆగ్నిహోత్రం శ్రీనివాసాచార్యులుగారి కనిష్ఠ పుత్రుడు చి॥వేంకట ఆచార్యః కు యిచ్చి వివాహ నిశ్చితార్థ సందర్భమున శ్రీ వైఖానసప్రభకు విఖనసతాంబూలం రు.60లు శ్రీమాన్‌దీవి గోపాలకృష్ణమాచార్యులుగారు సమర్పించిరి. వర్ధిష్ణు వధూవరులకు మా శుభాశీస్సులు.

•• కృష్ణాజిల్లా, విజయవాడ, పడమటలంక వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ నారాయణం వెంకట శేషాచార్యులుగారి పుత్రుడు చిరంజీవి నారాయణం శ్రీనివాసాచార్యులుగారి పుత్రుడు చి॥ మోహన్- రాధాదేవి దంపతులకు పుత్రికా జననము కలిగినది. ఆ పుత్రికకు ది.22-10-2000న నామకరణమహోత్సవము జరిగిన శుభ సందర్భంలో, ముత్తాతగారైన వెంకట శేషాచార్యులు గారు, శ్రీ వైఖానసప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు.242లు సమర్పించిరి. వారి మునిమనుమరాలుకు మా శుభాశీస్సులు.

•• తూర్పు గోదావరిజిల్లా చెల్లూరు వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ పి. శ్రీనివాస్ - సుజాత దంపతుల ప్రథమ పుత్రిక చి॥ సాయి ప్రణతికి ప్రథమ జన్మదినోత్సవము ది.7-11-2000న వైభవముగా జరిగిన శుభతరుణంలో తాతగారు శ్రీమాన్ పి. యన్. వి. జి. కృష్ణమాచార్యులుగారు (వి. సమాచార్-చెల్లూరు) శ్రీవైఖానస ప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు.58లు సమర్పించిరి. చి॥ సాయి ప్రణతికి మా శుభాశీస్సులు.

•• విజయవాడ వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ పరాశరం రామకృష్ణమాచార్యులుగారి మనమడు (శ్రీ పి. రవికుమార్, శ్రీమతి నాగపుష్పల జ్యేష్ఠ పుత్రుడు) చి॥కృష్ణ కిషోర్ కు, 16-10-2000న తిరుమలలో స్వామి సన్నిధియందు తలనీలాలు సమర్పించి, అక్షరాభ్యాసము చేసిన సందర్భమున శ్రీ విఖనసాచార్య స్వామివారికి విఖనస తాంబూలం రు.101/- సమర్పించిరి. చిరంజీవికి మా శుభాశీస్సులు.

•• తిరుమల తిరుపతి దేవస్థానముల ధర్మ ప్రచార పరిషత్‌వారి ఆధ్వర్యంలో తిరుపతి అన్నమాచార్య కళామందిరమునందు ది.18-10-2000 బుధవారం సాయంత్రం 7 గం॥ల నుండి 9 గం॥ల వరకు శాస్త్రీయ కర్ణాటక సంగీత కచేరి చేసి శ్రోతలను ముగ్ధులను చేసిన కాకినాడ వాస్తవ్యులు పండిత శ్రీశాస్త్రపూర్ణ ఖండవిల్లి హనుమత్ శేషాచార్యులవారి కుమార్తె చి॥ ''కుమారి ఖండవిల్లి అనంత తిరుమల వరలక్ష్మి'' ని అభినందిస్తూ తిరుపతి శ్రీ వైఖానస మండలివారు సమర్పించినది రు.58లు. చిరంజీవికి మా శుభాశీస్సులు.

•• ప్రకాశం జిల్లా, మద్దిపూడి మండలం కాకర్లగ్రామ వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ కీ॥ శే॥ పరాంకుశం శ్రీనివాసాచార్యులువారి తృతీయ కుమారుడు చి॥ రఘురామాచార్యులుకు ప్రకాశం జిల్లా బలికురువ మండలము వైదనగ్రామ వాస్తవ్యులు నారాయణం సత్యనారాయణాచార్యులుగారి జ్యేష్ఠపుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥ నాగలక్ష్మిని యిచ్చి తిరుమల వైఖానసాశ్రమములో 29-10-2000న వైభవముగా వివాహం జరిపించిన సందర్భముగా వైఖానస ప్రభకు విఖనసతాంబూలం రు.58 లు సమర్పించిరి. నూతన వధూవరులకు మా శుభాకాంక్షలు.

•• ప్రకాశంజిల్లా, వేటపాలెం మండలం పందిళ్ళపల్లె గ్రామవాస్తవ్యులు డా॥ దీవి ఆంజనేయాచార్య శ్రీమతి పద్మినీగార్ల జ్యేష్ఠపుత్రిక శ్రీమతి చందనా, విజయకుమార్ దంపతులు సాఫ్ట్‌వేర్ ఇంజనీర్‌గా అమెరికాలో యుంటూ బోస్టన్ నగరం క్యాన్టన్ పట్టణములో నూతన గృహప్రవేశము జరుపుకున్న సందర్భముగా సమర్పించినది రు.116లు. శ్రీమతి చందనా, విజయకుమార్ దంపతులకు మా శుభాశీస్సులు.

•• ప్రకాశంజిల్లా వేటపాలెం మండలం పందిళ్ళపల్లి గ్రామ కాపురస్తులు డాక్టరు దీవి ఆంజనేయాచార్య శ్రీమతిపద్మినిల కుమార్తెలు లక్ష్మీచందన (యు.ఎస్.ఏ), చి॥ సుష్మ తిరుమల వెంకటేశ్వరస్వామివారి దర్శనమునకు 29-10-2000న వచ్చిన సందర్భముగా యిచ్చిన విఖనస తాంబూలం రు.60లు. చిరంజీవులకు శుభాశీస్సులు.

•• గుంటూరుజిల్లా, నరసరావుపేట వాస్తవ్యులు, శ్రీమాన్ దీవి అనంత ప్రసాద్, శ్రీలక్ష్మిల ఏకైక పుత్రిక చి॥ దీవి వెంకట నాగశ్వేత పుట్టినరోజు వేడుకలు, నాగుల చవితి రోజున ది.31-10-2000న జరిగిన సందర్భముగా, తాతగారు శ్రీమాన్ దీవి రామాచార్యులుగారు యిచ్చిన విఖనస తాంబూలం రు.58లు. చి॥ నాగశ్వేతకు శుభాకాంక్షలు మరియు శుభాశీస్సులు.

•• బెంగుళూరు వాస్తవ్యులు, శ్రీమాన్ వి.జి.కె. ఆచార్యులు, శ్రీమతి రంగవల్లిల జ్యేష్ఠకుమారుడు వి. శ్రీనివాస కిషోర్, క్రిష్ణ ప్రియల కుమార్తెకు, పానాజీ (గోవా) లో

(తరువాయి 26వ పేజీలో)

స్త్రీల శీర్షిక

గృహిణులకు చిట్కాలు

(ఈనాడు దినపత్రిక నుంచి సేకరణ)

--శ్రీమతి బృందావనం పద్మజ, రామకృష్ణాపూర్.

1. బొప్పాయిపండును కాగితంలో చుట్టి ఉంచితే ఎక్కువకాలం తాజాగా ఉంటుంది.
2. వాడిపోయినట్లుండే క్యారట్, బీట్‌రూటులాంటి దుంపకూరల్ని రెండు స్పూన్లు ఉప్పువేసిన నీటిలో గంటసేపుంచితే తాజాగా అవుతాయి.
3. బొద్దింకలు ఎక్కువగా ఉండేచోట వాషింగ్ షోడా చల్లితే చాలావరకు తగ్గుతాయి.
4. మేకులు, నట్లు ఉండే డబ్బాలో చిన్న బొగ్గు ముక్కవేస్తే తుప్పుపట్టకుండా వుంటాయి.
5. పసుపు నిలవ వుంచే సీసాను ముందు కొద్దిగా నెయ్యితో రుద్దితే ఎన్ని రోజులైనా పసుపు రంగు మారదు.
6. చెమట పట్టిన దుస్తులను ముందు మామూలు నీటిలో తడిపి తర్వాత సబ్బు నీటిలో నానబెట్టాలి.
7. బఠాణీలు ఉడికించేటప్పుడు నాలుగు చుక్కలు వెనిగర్‌వేస్తే రంగు మారకుండా వుంటాయి.
8. ముల్లంగి, క్యాబేజీ, క్యాలీఫ్లవర్‌లాంటివి ఉడికించేటప్పుడు బ్రెడ్‌ముక్క చేరిస్తే వాసనరాదు.
9. కర్పూరం సీసాలో రెండు మిరియపు గింజలువేస్తే కర్పూరం కరగిపోదు.
10. పనసకాయ కోశాక కత్తికి పట్టిన జిడ్డు, జిగురు వదలాలంటే వేడిచెయ్యాలి.
11. నోటిపూత ఉన్నవారు మెంతి ఆకుల రసంతో నోరు పుక్కిలిస్తే త్వరగా నయమవుతుంది.
12. తెల్లని దుస్తులకు గంజి పెట్టేటప్పుడు అందులో కొద్దిగా ఉప్పు కలిపితే మరింత తెల్లగా మెరుస్తాయి.
13. వంటగది అల్మారాల్లో నాలుగు మూలలా వక్కలుంచితే బొద్దింకలు చేరవు.

విఖనస తాంబూలం

(25వ పేజి తరువాయి)

ది.6-10-2000న నామకరణము మరియూ సత్యదేవుని వ్రతం జరిపిరి. చిరంజీవికి శ్రీ సుమన సర్వజ్ఞ అని నామకరణం చేయటమైనది. ఈ సందర్భముగా శ్రీవైఖానసప్రభకు, తాతగారు రు.116లు సమర్పించిరి. **చిరంజీవి సుమన సర్వజ్ఞకు శుభాశీస్సులు.**

•• మంగళగిరి వాస్తవ్యులు, శ్రీమాన్ వేదాంతం శ్రీమన్నారాయణాచార్యులవారి ఏకైక పుత్రుడు చి॥ వెంకట బదరీనాథ శ్రీకృష్ణహనుమత్ ప్రసాద్‌కు కఠివరం వా॥లు శ్రీమాన్ శ్రీభాష్యం రంగాచార్యులు గారి ఏకైక పుత్రిక చి॥ల॥సౌ॥ లావణ్యనిచ్చి ది.9-11-2000 గురువారం కఠివరంలో శ్రీ వీరాంజనేయస్వామివారి సన్నిధిని పాణిగ్రహణ మహోత్సవము జరిగిన శుభసందర్భమున యాజ్ఞీకులు శ్రీమాన్ మాల్యవంతం శ్రీనివాస దీక్షితులవారిద్వారా శ్రీ వైఖానసప్రభకు రు.167లు విఖనస తాంబూలమొసగిరి. **నూతన వధూవరులకు శుభాశీస్సులు.**

•• తూర్పు గోదావరి జిల్లా, పెనికేరు వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ అంగర లక్ష్మణాచార్యులుగారి జ్యేష్ఠ పుత్రుడు శ్రీమాన్ రామానుజాచార్యులుగారి జ్యేష్ఠ పుత్రిక చి॥ ల॥ సౌ॥ శృంగార లక్ష్మిని, గుంటూరు జిల్లా సీతానగరం వాస్తవ్యులు శ్రీమాన్ రొంపిచర్ల భట్టర్ వెంకట రంగాచార్యులుగారి కనిష్ఠ పుత్రుడు చి॥ శరత్‌బాబుకు యిచ్చి, ది.29-10-2000 తేదీన వైభవముగా కళ్యాణము జరిగిన శుభ సందర్భంలో వధువు సోదరుడు శ్రీమాన్ అంగర గోపాలకృష్ణమాచార్యులు (మోడేకుర్రు) గారు, శ్రీవైఖానసప్రభకు విఖనస తాంబూలం రు.75లు సమర్పించినారు. **నూతన వధూవరులకు మా శుభాశీస్సులు.**

ఆరోగ్యమస్తు ! ఆయుష్యమస్తు !!

శ్రీమాన్ డా॥ జి. కృష్ణమాచార్యులు,
తిరుపతి.

అది బ్రహ్మీముహూర్త ప్రశాంత వాతావరణం, మునివాటికలు, కొసరి కొసరి కూసే కోయిల కూతలు, చంగు చంగున గెంతే కూనలు హరిణమును చుట్టుముట్టాయి పాలు త్రాగుటకు కాబోలు. గురు శిష్యుల నదీ స్నానగమన పాద ఘట్టమునకు కీచురాళ్ల మోతలు తగ్గాయి. అరుణారుణరేఖల ధూళిలో సన్నగ '' **ఓం సహనావవతు–సహనౌభునక్తు–సహ వీర్యం కరవావహై–తేజస్వినావధీతమస్తు–మావిద్విషావహై– ఓం శాన్తి–శాన్తి– శాన్తిః** '' అంటూ రెండు రెండుగా పనసవినవస్తున్నది. ఇది ఆర్ష ధర్మం – గురువు చెప్పినదాన్ని శిష్యులు వల్లవేయుట అంటారు. చూచి చదువరాదు – నిషిద్ధం. ఇదే గురుకుల సాంప్రదాయం సుమా!

''**అమన్త్రమక్షరం నాస్తి–నాస్తిమూల మనౌషధమ్**'' అంటే మంత్రానికి పనికిరాని అక్షరం వైద్యానికి పనికిరాని మూలిక లేదని చెప్పవచ్చు. వైద్యం అంటే చికిత్స. వైద్యుడు అంటే చికిత్సకుడు. ధాతు క్షయంవల్ల ఆరోగ్యం కుంటుపడుతుంది. పోషకాహారంవల్ల ధాతువృద్ధి కలుగుతుంది. ఆయుః ప్రసన్నతే సుఖము, ఆరోగ్యమున్నూ, దుఃఖమే రోగం. ''ధర్మార్థ కామమోక్షాణామారోగ్యమూల ముత్తమమ్'', యది ఆరోగ్యం తదేవసుఖం, **'శీర్యత ఇతి శరీరం'** నశించునది శరీరమనబడుతుంది. **'సర్వమన్యత్పరిత్యజ్య శరీరమనుపాలయేత్'** ధర్మాది చతుర్విధ పురుషార్థాలకు ఆరోగ్యం కావాలి. అదే సుఖం. సమస్త కోరికలు వదులుకొని శరీర రక్షణచేసుకోమంటున్నారు పెద్దలు. ప్రకృతిలోని సర్వము పంచభూతాత్మకం. మన శరీరంలోని శివం పోతే శవం అవుతుంది, ఇదిన్నీ పాంచ భౌతికమయం.

''**ఆకాశాద్వాయుః–వాయోరగ్నిః – అగ్నేరాపః – అద్భ్యః పృథివీ**'' (=ఉపనిషత్)

భాల్యములో శ్లేష్మము, మధ్యమావస్తలో పిత్తము, వార్ధక్యములో వాతము వృద్ధిలో వుంటాయి. వీటిని సమస్థితిలోనుంచి చికిత్సచేయుట వైద్యుని కర్తవ్యం. రోగి ముంజేతివద్ద నాడినిచూచి దోష నిర్ణయం చేస్తారు వైద్యులు. వాత, పిత్త, శ్లేష్మాలు క్రమంగ వారం,పది, పన్నెండు రోజుల్లో పక్వమై స్వస్థత కలిగి రోగి కోలుకుంటాడు. ఈ వైద్యంలో కొన్ని నియమాలుంటాయి. వ్యాధికి తగిన ఆహార, విహారములను క్రమపరచుటను పథ్యము అంటారు. నాటు వైద్యం (గ్రామాల్లో వాడుకపదం)లో పథ్యంపెట్టి ఎండగడతారు అనే అపప్రథ ప్రజల్లో నాటుకుపోయింది. ప్రతి ఆస్పత్రిలోను ఉదాహరణకు కామెర్లరోగికి FAT FREE & OIL FREE అని వ్రాసియ్యటం చూసే వుంటారు చాలామంది. ఇది పథ్యముగాక మరేమిటి? ''**నిదానౌషధ పథ్యాని త్రీణియత్నేన చింతయేత్। తేనైవ రోగాశ్శీర్యన్తే శుష్కే నీర యివాంకురాః**'' నారుమడి మొలకలు నీరులేక ఎలా ఎండిపోతాయో, చికిత్సతో ఔషధము, పథ్యము సరిగనున్నచో వ్యాధి త్వరగ తగ్గుతుందని భావము. లంఘనము అంటే నిరాహారం, వ్యాధినిబట్టి దోషవేగాన్నిబట్టి వైద్యులు చెప్తారు. తదుపరి మోతాదు (DOSE) .

ఇది వ్యాధి గమనం, రోగిబలం, వయస్సు బేరీజువేసి యిస్తారు. రోజుకు తీసుకోవలసిన మొత్తాన్ని మూడు లేక నాలుగుసార్లు వాడమని చెప్తారు. ఈ వాడకంలో అనుపానం (లేక) సహపానం 'అనుస్మృత్య వాపీయతే-ఇత్యనుపానం' అనేదాన్ని చెప్తారు. అంటే మోతాదు మ్రింగటానికి నీరు, కషాయం, కలకండ, తేనె,పాలు,నెయ్యి వాడిస్తారు. ఏదో ఒకదాన్ని ప్రధాన వస్తువుతో సులువుగ, అనువుగ, రుచిగ వుంటే రోగికి జిహ్వపై లాలాజలం కలిగి జఠరాగ్ని ద్రవాలు ఊర్ధ్వగతమై ఆకలి ప్రారంభిస్తుంది అన్నమాట. దీన్నే ADJUST TO THE PRINCIPLE DRUG అని అల్లోపతి వైద్యం చెప్పింది.

''ఆయుషోవేదః ఇత్యాయుర్వేదః'' ఇది ఐదవ వేదమని ప్రతీతి. భారతీయుల సంపద వేదములే! ఇవే తొలి చదువులు. ఋగ్ యజుస్సామ అథర్వణ వేదములు నాలుగు. ''అథర్వాంతర్గతం సమ్యగాయుర్వేదంచ లబ్ధవాన్''. చివరిదైన అథర్వవేదానికి వుపవేదం ఆయుర్వేదం అన్నమాట.

ఆత్మకు చావులేదు. జీవుడు మరల మరల పుట్టుటకలదని గీత చెప్తోంది. రెక్కకు అందని సంఖ్య సృష్టితో ప్రాణికోటి వస్తూవున్నది. అందులో ఆహార, భయ, మల మూత్రాది మైథున పర్యంతం ప్రాణికోటికి అంతకీ వున్నాయి.

ఏ ప్రాణికీ లేని బుద్ధి మానవునికి ప్రసాదించుటేగాక నిట్టనిలువుగ పుట్టించాడు పరాత్పరుడు. అదే మానవాళి మనుగడలో ఔన్నత్యం. జీవ-శరీర సంబంధముల కాలమే ఆయువు. ఆయుః ప్రమాణమధ్యకాలంలో రోగాలవల్ల అపమృత్యువాతన పడటం బాధ కలిగిన, హిమవత్పర్వత పార్శ్వమందున్న మహర్షులు భరద్వాజ మహర్షి సమక్షమున సభచేసినట్లు తెలియుచున్నది. అందు భృగు, మరీచి, అగస్త్య, చ్యవన, గౌతమ, బాదరాయణ, అశ్వలాయన, పరాశర, నారదులేగాక ఆత్రేయ 'హిరణ్యాక్షశ్చ, లౌగాక్షి, శరలోమాచ గోభిలః, వైఖానసా, వాలఖిల్యా స్తథైవ అన్యే మహర్షయః''. ఎందఱో మహానుభావుల తపఃఫలమోగాని రోగనివారణతో ఆయువును వృద్ధిపరచుటకు నాంది పలికారు. కార్తీక బహుళ త్రయోదశి గురువారం శుభ ఆవిర్భావం.

మేరు పర్వతం కవ్వముగ వాసుకి త్రాడుగ దేవ, దానవులు సముద్రాన్ని మథించారు. కూర్మరూపియై మూపున దాల్చిన జగద్రక్షకుడు భారమైన పర్వతమును మునగనీయక అనువుగ వుంచాడు. హాలాహలం, కామధేనువు, కల్పవృక్షం, ఐరావతం, సుధతోకూడ ధన్వంతరి నామధేయుడు సముద్ర గర్భంలో వుద్భవించాడు. ఋషి గణమంతా ఆనందభరితులై

'' శ్రీమద్దివ్య పదారవిందయుగళం ధ్యాత్వాతు ధన్వన్తరిం।
దేవం దైవ సమస్తసేవిత పదందివ్యౌషధీధారకం॥

'' విష్ణ్వవతారాయ విద్మహే। అమృతకలశహస్తాయ ధీమహి।
తన్నో ధన్వన్తరిః ప్రచోదయాత్॥ '' అంటూ సాగిలపడి నమస్కరించారు.

'' క్షీరార్ణవ సంభూత శ్రీనికేతన వక్షసే - ధన్వంతరి శుభాఖ్యాయ
దేవరాజాయ మంగళం '' అంటూ మనందరం కూడ జయకేతనం ఎగురవేద్దాం।

'' ఓం ద్యౌః శాన్తి రంతరిక్షం శాన్తిః పృథివీ శాన్తి రాపః శాన్తి
ఓషధయః శాన్తి వనస్పతయశ్శాన్తిః విశ్వేదేవాః శాన్తిః
బ్రహ్మ శాన్తిః సర్వగ్ం శాన్తిః శాంతి దేవశ్శాన్తిః''

సన్యాస ఆశ్రమము

శ్రీమాన్ పట్టాభిరామాచార్యులు, హైదరాబాద్.

మానవుని ధర్మ పద్ధతిలోను, సక్రమ పద్ధతియందు నడపించునదే ఆశ్రమము. యీ ఆశ్రమములు

1. బ్రహ్మచర్యాశ్రమము, 2. గృహస్థాశ్రమము, 3. వానప్రస్థాశ్రమము, 4. సన్న్యాసాశ్రమము అనునవి.

కాళిదాస మహాకవి ఆశ్రమములగురించి కాకపోయినా జీవితములో మానవుని వయో పరిమితినిబట్టి ఒక క్రమశిక్షణతెలియజేసినాడు. ఎట్లన ''శైశవేభ్యస్త విద్యానాం, యౌవనే విషయైషిణాం, వార్ధక్యే మునివృత్తీనాం, యోగానాంతేతనుత్యజామ్ం'' అని చెప్పుటచేత శైశవదశలో విద్యాగ్రహణ మొనర్చియు, యౌవనములో సకలవిషయములు, ధర్మములు ఆకళింపుచేసుకొని, వార్ధక్యమున మునివృత్తిబడసి, చివరదశలో యోగంచేత శరీరము విడిచిపెట్టవలెను. యిది మానవుని జీవితధర్మం.

1. బ్రహ్మచర్యాశ్రమము పూర్తిగా విద్యాభ్యాసాదులకుపయుక్తమైనకాలం.

2. గృహస్థాశ్రమంలో ధర్మపత్ని సహాయంగా ధర్మాలు పాటిస్తూ చేయు ఒక వ్రతమని చెప్పవచ్చును. యీ ఆశ్రమంలోనే పారమార్థిక చింతనకు అవకాశమున్నది. బీదసాదలను ఆదరించుటకు వీలున్నది. పున్నామ నరకవిముక్తి కొరకు పుత్రులను కని వారిని ఋణ విముక్తులను గావించి వారివారి జీవితాలకుచితమగు ఏర్పాట్లుచేయు ధర్మమున్నది. కుమార్తెలకు యోగ్యులగు వరులతో జతకలపి పెండ్లిండ్లుచేసి మునివృత్తి గ్రహించి జీవనయాత్ర సాగించాలి.

3. వానప్రస్థాశ్రమము :- యీ ఆశ్రమములో దంపతులిరువురు వృద్ధులుకాగా వారివారి ధర్మములు నిర్వర్తించి పిమ్మట ఆ పరమాత్మను ఏకైక లక్ష్యముతో ధ్యానించుచూ జీవితము ధన్యపరచుకోవలయును.

4. సన్న్యాసాశ్రమము --

ఇది చివరి ఆశ్రమము. యీ ఆశ్రమమునకు, వానప్రస్థమునకు దగ్గర సంబంధ మున్నది. వానప్రస్థాశ్రమంలో పరమాత్మతో సన్నిహిత సంబంధముకూర్చుకొను ప్రయత్నము జరుగును. యీ సన్యాసాశ్రమమునందు ఆ పరమాత్మతో సన్నిహిత సంబంధము దృఢపరచు కొనవచ్చును. ''యోగానాం తనుత్యజామ్'' అన్నట్లుగా అన్ని కోరికలు త్యజించి తను, ధన, మాన, ప్రాణములు భగవదర్పితముచేసి యోగముచే శరీరమును భౌతికముగా విడిచి పెట్టవలయును.

యీ సన్యాస స్వీకారము గూర్చి విపులముగా నెరుంగవలసియున్నది.

యీ సన్యాసాశ్రమ స్వీకారమునకుముందు సాలిగ్రామమును శిరస్సుపై వుంచి మంత్ర యుక్తంగా అభిషేకంచేస్తారు. అప్పటినుండి అతడు నారాయణ స్వరూపుడౌతాడు. ఆనాటినుండి ఆ సన్యాసి నారాయణ స్మరణ చేస్తూ వుండాలి.

సన్యాసి నారాయణ స్మరణే ఎందుకు చేయాలి?

అనగా ఒక్కొక్క భగవదారాధనలో ఒక్కొక్క ప్రయోజనముంది. అది ఎట్లన ''ఆరోగ్యమిచ్ఛేత్ భాస్కరాత్'' ఆరోగ్యముకొరకు సూర్యదేవుని, ''శ్రియమిచ్ఛేత్

హుతాశనాత్'' సంపదకోరు వ్యక్తి అగ్నిదేవుని, మనో నిశ్చలమునకు, చిత్తశాంతికి, జ్ఞానానికి, ఈశ్వరుని, ''ఈశ్వరాత్ జ్ఞానమిచ్ఛేత్'' జ్ఞానముకోరువారు ఈశ్వరుని ఆరాధించవలయును. మోక్షముకోరువారు జనార్దనుని పూజించవలయును. అట్లే సన్యాసి నారాయణ స్మరణ చేయాలి. సన్యాసులకు ఇంద్రియనిగ్రహము, వానప్రస్థులకు నియమపాలనము, గృహస్థులకు దానము, బ్రహ్మచారులకు శుశ్రూష ప్రధానములైనవి.

యీ సన్యాసము, 1. వైరాగ్య సన్యాసము, 2. జ్ఞాన సన్యాసము, 3. జ్ఞాన వైరాగ్య సన్యాసము, 4. కర్మ సన్యాసము.

1. వైరాగ్య సన్యాసము :- పూర్వపుణ్య కర్మవశమువలన కామక్రోధాదులు విసర్జించి విషయ వైరాగ్యముపొంది సన్యాసము స్వీకరించుట.

2. జ్ఞాన సన్యాసము :- పరిపూర్ణమగు జ్ఞానము కల్గి సాధన చతుష్టయ సంపన్నుడై ప్రపంచమును వాంతిచేసిన అన్నమువలె విసర్జించుట.

3. జ్ఞాన వైరాగ్య సన్యాసము :- సర్వము అనుభవించి చివరకు విరక్తుడై శరీరము మాత్రము మిగుల్చుకొని సన్యాసము స్వీకరించుట.

4. కర్మ సన్యాసము :- బ్రహ్మచర్యము నిర్వర్తించి గృహస్థుడై తదుపరి వానప్రస్థాశ్రమము స్వీకరించి వైరాగ్యములేనివాడైనను ఆశ్రమ ధర్మప్రకారము సన్యాసము స్వీకరించుట.

యీ పైనాలుగు విధములుకాక ఇంకను ఆరు విధములగు సన్యాసములు చెప్పబడినవి.

1. కుటోచక సన్యాసము :- సిగ, జందెము, దండము, కమండలము, కౌపీనము, గంతగుడ్డ ఇవి కలవాడును, తల్లి దండ్రులను, గురువులను పూజించువాడును, చెంబు, కావడి ధరించువాడును, మంత్రం జపించువాడును, స్వేత మృత్తిక ఊర్ధ్వ పుండ్రము ధరించువాడును, త్రిదండధారియగువాడు తీసుకొను సన్యాసము.

2. బహూదక సన్యాసము :- శిఖ, యజ్ఞోపవీతము, గంతగుడ్డ మొదలగువాని ధరించువాడును, త్రిపుండ్రధారి, తికబిళములు, బిక్షాన్నము మాత్రము తినువాడు, తీసుకొను సన్యాసము.

3. హంస సన్యాసము :- జడలు ధరించి త్రిపుండ్రము, ఊర్ధ్వ పుండ్రములు ధరించువాడు తీసుకొను సన్యాసము.

4. పరమహంస సన్యాసము :- సిగ, జందెములేనివాడు, 5 ఇండ్లలో మాత్రమే బిచ్చమెత్తువాడు, ఒక కాలిబట్ట, వెదురు కర్ర, ఒక ధావళి కలిగి విభూతి పూసుకొని సర్వము విడచినవాడు తీసుకొను సన్యాసము.

5. తురీయాతీత సన్యాసము :- మూడిండ్లలో మాత్రమే బిచ్చమెత్తుకుంటూ దిగంబరిగా నుండి శవస్థితినంది తీసుకొను సన్యాసము.

7. అవధూత సన్యాసము :- నియమములేక నోటివద్దకు వచ్చు అన్నము మాత్రమే తింటూ తీసుకొను సన్యాసము.

యిట్టి సన్యాసులు ఆహారాది నియమములు ముఖ్యముగా పాటించవలసియుండును. యింతేగాక ఏ విధంగాను మనోవికారములకు లొంగి పోరాదు. అట్టివారు దైవచింతనతప్ప మరొక విషయములను, కోరికలు కోరకూడదు. ఆ శ్రీమన్నారాయణుడే ఇట్టి సన్యాసులకు శ్రీరామరక్ష. వీరు జనావళిలో సంచారము చేయనూవచ్చు.

సంస్కృత పరిచయము

ఆగమ పదములు

--వైఖానసాగమ ప్రవక్త, తిరుపతి

వానస్పత్యః	=	పుష్పములవలన పుట్టిన పండ్లుగల వృక్షములపేరు. మామిడి వగైరా.
వనస్పతిః	=	పువ్వులు లేక కలిగిన ఫలములతోగల వృక్షముల పేరు. పనస వగైరా
ఓషధ్యః	=	పండుచునే నశించు అరటి, వరి మొదలైనవాని పేరు.
అగ్రమ్	=	చెట్టుకొన పేర్లు
ఇన్ధనమ్	=	సమిధలు
పత్రమ్	=	ఆకులు
పల్లవః	=	చిగురుటాకులు
కుట్మలః	=	అపుడు వికసింపగలమొగ్గలు
ప్రసూనం	=	పుష్పములు
జమ్బూఫలం	=	నేరేడుపండు
కపిత్థం	=	వెలగపండు
ఉదుమ్బరము	=	అత్తిచెట్టు
అంకోలము	=	ఊడుగ చెట్టు
బిల్వము, శ్రీఫలము	=	మారేడు
న్యగ్రోధము	=	మఱ్ఱిచెట్టు
సాలః	=	మద్దిచెట్టు
గాయత్రీ	=	చంద్రచెట్టు
ఆమలకే	=	ఉసిరిక చెట్టు
నవమాలికా	=	విరజాజి
కున్దమ్	=	మొల్ల
అపామార్గః	=	ఉత్తరేణి
ఏలా	=	పెద్ద యేలకులు
త్రిపుటా	=	సన్న యేలకులు
వంశః	=	వెదురు
కుశమ్	=	దర్భలు

నానార్థములు

అర్కః	-	జిల్లేడుచెట్టు, స్ఫటికము, సూర్యుడు, రాగి, ఇంద్రుడు.
పాకః	-	పిల్లవాడు, ముదుసలితనము, వంటచేయుట, పండుట.
కనకం	-	సంపెంగ పూవు, బంగారము, మోదుగచెట్టు, నాగకేసరపు చెట్టు, ఉమ్మెత్త చెట్టు, దేవకాంచన వృక్షము, కృష్ణాగురు.
కౌతుకం	-	అపూర్వవస్తు వాంఛ, ఉత్సవము, ప్రేమ, సంతోషము, పరంపరగా వచ్చు శుభములు, వేడుక, వివాహాదులలో చేతికి కట్టుకొను దారము, కౌతుక బేరము,(ఆలయాదులలో పూజింపబడు విగ్రహము.)
ఆహ్నికం	-	ప్రతిదినము చేయదగు పనులు, భోజనము, నిత్యకర్మము.
శంఖకం	-	కడియము, శంఖము, శిరమున బుట్టిన రోగ విశేషము.
నందకః	-	విష్ణుని ఖడ్గము, సంతోషము కలుగచేయువాడు, కులము కాపాడువాడు.

పదవీ విరమణ అభినందన చందనాలు

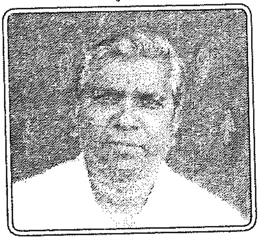

శ్రీమాన్ నల్లూరు వాసుదేవాచార్యులుగారు

పశ్చిమ గోదావరి జిల్లాలో జిల్లా పరిషత్ ఉన్నత పాఠశాల తెలుగు పండితులుగా 28 సంవత్సరములు పైబడి పనిచేసి అనేకమంది విద్యార్థులను, ఉన్నతులుగా తీర్చిదిద్ది, సహ ఉపాధ్యాయులతో తలలో నాల్కవలె మెలుగుతూ జంగారెడ్డి గూడెం మండలం, లక్కవరం హైస్కూల్‌లో ది.30-11-2000న పదవీ విరమణ చేసిరి. వీరికి అభినందన చందనాలు అందిస్తున్నాము.

భార్య	కుమారులు	కోడలు
నల్లూరు రాధ	సత్య ప్రసాద్, హరిబాబు, ఫణి	యన్. సీతాకళ్యాణి

సోదరులు	వొదినలు
నల్లూరు పార్థసారధి	...
నల్లూరు రంగనాథాచార్యులు	నల్లూరు వెంకట స్వర్ణముఖీ తాయారు
నల్లూరు మాధవాచార్యులు	నల్లూరు వెంకట భానుమతి

అక్కలు	బావగార్లు
వేదాంతం కమల	...
శ్రీనివాసుల భార్గవి	శ్రీనివాసుల వెంకట కుటుంబాచార్యులు

మేన అల్లుళ్ళు	భార్యలు
పెద్దింటి రాజగోపాలాచార్యులు, B.Com., B.Ed.	పెద్దింటి పద్మజ
వేదాంతం మాధవాచార్యులు, B.Com.	వేదాంతం కరుణ
శ్రీనివాసుల నరసింహమూర్తి	శ్రీనివాసుల అరుణ

మేనకోడళ్ళు	భర్తలు
సుదర్శనం లక్ష్మీకుమారి	యస్. రమణ
గోవర్ధనం అనంతవాణి	జి. శ్రీ రంగాచార్యులు, B.Sc., B.Ed.
దీవి వాణి	దీవి అనంత పద్మనాభాచార్యులు
దీవి రాంజి	దీవి శ్యామ్
వేదాంతం సీత	డా॥ వేదాంతం శ్రీధరాచార్యులు
నల్లూరు ఉష	నల్లూరు వేణుగోపాల్

బావమరదులు	భార్యలు
రొంపిచర్ల రాజగోపాలాచార్యులు	రొంపిచర్ల ఇందిర
రొంపిచర్ల శేషాచార్యులు	రొంపిచర్ల శేషుకుమారి

తోడ అల్లుళ్ళు	భార్యలు
పరాశరం సీతారామాచార్యులు	లక్ష్మీ వసుంధర
కారంపూడి శ్రీనివాస్	పద్మ

శిశు ప్రాణదాత : డా॥ పెద్దింటి సీతారామ భార్గవ, కోరుకొండ

భక్తి - మోక్షము

శ్రీ విఖనోముని ''భక్త్యా భగవన్తం నారాయణ మర్చయేత్'' అని శ్రీసూత్రములో చెప్పినారు. అనగా భక్తితో భగవంతుడైన శ్రీమన్నారాయణ మూర్తిని అర్చించమన్నారు.

యిదే విషయం శ్రీ మరీచి మహర్షి, విమానార్చన కల్పములో వివరించినారు. భగవదారాధన నాలుగు విధములు. అవి ఏవనగా జపము, హుతము, అర్చన, ధ్యానము అనునవి. ఈ నాలుగింటిలో అర్చన అనునది అన్నిటికంటె ఉత్తమమైనది అన్నారు.

''తేష్వర్చనం సర్వార్థ సాధనం స్యాత్''

అట్టి అర్చనవల్ల మోక్షము కలుగునని చెప్పినారు. మోక్షము నాలుగు విధములు. సాలోక్యము, సామీప్యము, సారూప్యము, సాయుజ్యము అనునవి.

భగవంతుని పొందుటకు భక్తితో కూడిన ఆరాధన ఒక్కటే మార్గము.

యిదే విషయమును శ్రీకృష్ణ పరమాత్మ భగవద్గీత పదకొండవ అధ్యాయములో యిలా స్పష్టంగా చెప్పారు.

నాహం వేదైర్నతపసా నదానేన న చేజ్యయా
శక్య ఏవం విధో ద్రష్టుం దృష్టవానసి మాం యథా ॥ 53 ॥

తా॥ వేద పఠనమువలనగాని, తపస్సులవలనగాని, దానములవలనగాని, యజ్ఞములవలనగాని, నీవు చూచినట్లు - నన్ను చూచుట అసాధ్యము.

భక్త్యా త్వనన్యయా శక్య అహమేవం విధోఽర్జున
జ్ఞాతుం ద్రష్టుఞ్చ తత్త్వేన ప్రవేష్టుంచ పరన్తప ॥ 54 ॥

తా॥ కాని ఏకనిష్టమగు భక్తిచేత మాత్రము, నన్నీరూపమున తెలిసికొనుటకును, యథార్థముగ చూచుటకును, నన్ను పొందుటకును శక్యమగును.

ఇచ్చట జ్ఞాతుం, ద్రష్టుంచ, తత్త్వేన ప్రవేష్టుంచ అను పదములపై విభిన్న వ్యాఖ్యానములు కలవు. ఏ వ్యాఖ్యానమైనా భగవంతునియందు అనన్యమైన భక్తివల్లనే మోక్షము పొందగలరని అంగీకరించును.

కాన శ్రీ ఆచార్యులవారు చెప్పినట్లు భక్తితో భగవదారాధన చేసి తరించండి.

పోషకులు

శ్రీమాన్ వేదాంతం చెన్నకేశవ కృష్ణ కిషోర్‌గారు
C/o V.M.S.K. ప్రసాద్, 39-4-4, రాధాకృష్ణ అపార్ట్‌మెంటు, S-3,
రైసుమిల్లు వీధి, లబ్బీపేట, విజయవాడ-10
రు.**1116**/-లు చెల్లించి (రశీదు నెం.136) పోషక సభ్యులుగా చేరిరి.

హితోపదేశము

మిత్రలాభము - హిరణ్యక మంథరుల సంభాషణ

-- కీ. శే. పరవస్తు చిన్నయ సూరి.

అర్థములు (ధనములు) నిత్యములుగావు. యౌవనము ప్రవాహముయొక్క వేగముతో సమానము. జీవనము నీటి బుడగవంటిది. కాబట్టి బుద్ధిమంతుడు సత్వరముగా ధర్మము సమాచరింపవలెను. సమాచరింపనివాడు పశ్చాత్తాపము పొంది శోకాగ్ని సంతప్తుడగును. తటాకోదర జలములకు బహీవాహమువలె సంపాదింపబడిన ధనములకు త్యాగమే రక్షణము. నోటికి కావలసిన దానిని తినక కడుపునిండ భుజించక ధనము గడించువాడు పరులకయి మోపు మోయునట్లు కష్టమునకు మాత్రము పాత్రము. అనుభవించుటకును, ఇచ్చుటకును వినియోగింపని ధనముండుట వలన ఫలమేమి? పోకడవలన హానియేమి? లోభి ధనికుడయ్యు అనుభవమునకు లేకపోవుటచేత దరిద్రునితో సమానుడే. అయినను లోభికి ధనముయొక్క సంపాదనయందును, కాపుదలయందును, నాశనము నందును దుఃఖమొకటి విశేషము. (అధికము). లోభి తనధనము పేదలకు పెట్టడు. చుట్టములకు వినియోగింపడు. (సంఘ సేవా కార్యక్రమము లకు వినియోగించడని భావము). తానుంగుడువడు. కడపట నేలపాలో, దొంగలపాలో చేయుచున్నాడు.

ప్రియ వచనములతోడి దానము, గర్వ సహితముగాని జ్ఞానము, క్షమా సహితమైన శౌర్యము, త్యాగయుక్తమయిన విత్తమనియెడు నాలుగు లోకమందు దుర్లభములు.

బుద్ధిమంతునకు సర్వదా ధనార్జన మావశ్యక కార్యమే కాని ఎక్కువగా కూడబెట్టవలెననెడి యాశ తగదు.

--నీతి చంద్రిక - పే. 40,41.

మనవి :- ధనవంతులు వైఖానసాగమ గ్రంథ ముద్రణకు విరాళములిచ్చి ప్రోత్సహించి ఆ ధనమును సద్వినియోగము చేయండి.

"సర్వే భవంతు సుఖినః సర్వే సంతు నిరామయాః
సర్వే భద్రాణి పశ్యంతు మాకశ్చిత్ దుఃఖభాగ్భవేత్"

Edited, Printed & Published by **D. VIKHANASACHARYULU**, Secretary,
Sri Vaikhanasa Divya Sidhanta Vivardhini Sabha, Tirumala.
Printed at THE VANI PRESS, VIJAYAWADA-520 002.